

БОРОДАЄВСЬКИЙ СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

**КОРОТКИЙ
БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК**

БІОГРАФІЧНИЙ НАРИС

**ОСНОВНІ ДАТИ
ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ**

**ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНИХ
ПРАЦЬ**

БОРОДАЄВСЬКИЙ СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України
Сумський державний університет

**КОРОТКИЙ
БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК**

Суми, 2010

Рекомендовано
до друку вченою радою Сумського державного університету.
Протокол № 7 від 9 грудня 2010 р.

Б 83 Бородаєвський Сергій Васильович: Короткий біобібліографічний покажчик / Уклад.: В. М. Власенко, О. В. Глушан. – Суми: ФОП І. М. Панасенко, 2010. – 88 с.

Біобібліографічний покажчик підготовлено до 140-річчя від дня народження вченого-економіста, юриста, історика, теоретика і практика міжнародного та вітчизняного кооперативного руху Сергія Васильовича Бородаєвського (1870-1942).

До покажчика включено бібліографічні описи частини друкованих праць вченого, а також матеріалів про його життя, науково-педагогічну та громадську діяльність. У вступній статті висвітлено основні етапи життєвого та творчого шляху С.В. Бородаєвського.

Для науковців, викладачів і студентів вищих навчальних закладів, працівників бібліотек, широкого загалу.

ISBN 978-966-1644-02-0

© Власенко В. М., Глушан О. В.,
уклад, 2010
© ФОП Панасенко І. М. 2010

ВІД УКЛАДАЧІВ

Біобібліографічний покажчик підготовлено до 140-річчя від дня народження вченого-економіста, юриста, кооператора, державного й громадсько-політичного діяча, професора вітчизняних і зарубіжних вищих навчальних закладів Сергія Васильовича Бородаєвського (1870-1942). Він є першою спробою зібрати й узагальнити численні друковані праці вченого, бібліографічними засобами представити його багатий науковий доробок.

Видання подає відомості лише про частину робіт С.В. Бородаєвського, що були опубліковані у період з 1898 до 1940 рр. більш ніж 10 мовами: українською, англійською, болгарською, іспанською, італійською, латиською, німецькою, польською, російською, румунською, словенською, французькою, хорватською, чеською. До бібліографії, зокрема, ввійшли наукові дослідження й розвідки, науково-популярні публікації, підручники, книги й брошури, статті з журналів та наукових збірників, енциклопедичні статті, рецензії, газетні публікації.

Принцип упорядкування матеріалів – хронологічний. У межах розділу року застосовано наступну схему класифікації: спочатку вказані книги і брошури, далі – статті в журналах та газетах, потім – рецензії і бібліографії за алфавітом назв (спочатку кириличним, а далі латинським шрифтом). Рецензії на праці С.В. Бородаєвського подано після їх бібліографічного опису. Книги описуються як основні публікації, а їх первісні варіанти в журналах і газетах – як “Те саме”. Бібліографічний опис зберігає повноту даних та орфографію титульного аркуша. Послідовність елементів опису відповідає сучасним бібліографічним нормам. Усі доповнення упорядників взято у квадратні дужки.

Бібліографія включає роботи, видані під повним ім'ям С.В. Бородаєвського, криптонімами (С.Б., С. Б-ській), псевдонімом (Полтавець). У бібліографічних описах відзначено, яким чином підписана публікація, крім тих випадків, коли вона підписана повним ім'ям ученого.

Усього до видання включено 279 бібліографічних записів. Більшість із них переглянуто de visu. Бібліографічний опис окремих публікацій, які не вдалося розшукати й описати на основі особистого перегляду, подано за вторинними джерелами – опи-

сами самого автора, виявленими у фондах Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України (ЦДАВО України). Останні не завжди були повними (відсутні дані про кількість сторінок, подекуди не вказані номери видань тощо).

Довідковий апарат видання складається з таблиці основних дат життя та науково-педагогічної діяльності С.В. Бородаєвського; покажчика друкованих робіт про життя, професійну та наукову діяльність ученого; короткого переліку доповідей, виголошених ним на конгресах, конференціях, з'їздах, засіданнях наукових установ та організацій; списку аббревіатур та скорочень.

Для зручності користування бібліографією, підвищення можливості багатоаспектного пошуку подаються три допоміжні покажчики: іменний, географічний та алфавітний покажчик періодичних видань, на сторінках яких публікувалися роботи С.В. Бородаєвського. В іменному покажчику прізвища осіб, які зазначаються на сторінках 7–22, виділяються курсивом із вказуванням сторінок; прізвища осіб, названі на сторінках 41–74, позначені номером позиції. Якщо прізвище зустрічається на сторінках 7–22 і 41–74 одночасно, то курсивом подано лише номер сторінки. Аналогічний принцип застосовано й у географічному покажчику. Нерозкриті криптоніми в іменному покажчику не наводяться.

Покажчик ілюстровано репродукціями обкладинок і титульних аркушів робіт С.В. Бородаєвського, а також світлинами з сімейного архіву родини вченого.

Видання розраховане на науковців, аспірантів, студентів, працівників бібліотек та всіх, хто цікавиться життєдіяльністю та науковою спадщиною вченого.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

б.м.	без місця
б.р.	без року
д-р (D-г, Dr.)	доктор
изд.	издание
инж.	инженер
ком.	комитет
м.к.	мелкий кредит
о-во	общество
отд.	отделение
пром.	промышленный
проф. (Prof.)	професор
ред. (Red.)	редакция, редактор
рец.	рецензия
сел.	сельский
сс.-сб.	ссудо-сберегательный
с.-х., с.-хоз.	сельскохозяйственный
тип.	типография
т-во	товарищество
упр.	управление
учр., учр-ние	учреждение
СПб., С.-Петер., С.-Петербург	Санкт-Петербург, Санкт-Петербургский
ДАСО	Державний архів Сумської області
ІР НБУВ	Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
МУФ для ЛН	Міжнародна університетська федерація для Ліги Націй
СРСР	Союз Радянських Соціалістичних Республік
США	Сполучені Штати Америки
УВУ	Український вільний університет
УГА	Українська господарська академія
УНА	Українська наукова асоціація
УНМА	Український національний музей-архів
УНО	Українське національне об'єднання
УНР	Українська Народна Республіка
УТГІ	Український технічно-господарський інститут

УУУ для ЛН	Українське університетське угруповання для Ліги Націй
ЦДАВО України	Центральний державний архів вищих органів влади та управління України
ЦДАГО України	Центральний державний архів громадських об'єднань України
ЦЕСУС ЧСР	Центральний союз українського студентства Чехо-Словацька Республіка

КОРОТКИЙ БІОГРАФІЧНИЙ НАРИС ПРО С.В. БОРОДАЄВСЬКОГО

1917-1920 рр. ознаменувалися в історії українського народу епохальними змінами: повалення Російської імперії, відродження української державності, поневолення більшовицьким режимом. Ці події кардинальним чином позначилися не лише на історії української нації загалом, але, насамперед, на долях мільйонів українців, які жили та діяли у той період. Одним із наслідків поразки національно-визвольної боротьби в Україні стала еміграція десятків тисяч українців: урядовців, військових, службовців, освітян, діячів тогочасних провідних політичних партій, представників наукової та культурної інтелігенції й інших активних учасників державотворчого процесу. Залишивши Батьківщину (часто назавжди), емігранти втрачали зв'язок з рідними, матеріальну стабільність, звичний соціальний статус, загалом – упевненість у завтрашньому дні. Та всупереч цим і багатьом іншим негативним факторам, найбільш свідомо й активна їх частина, зорганізувавшись, утворила низку громадських, культурно-освітніх та наукових установ і організацій у різних країнах світу, продовжила політичну діяльність, спрямовану на відродження української державності та визнання її міжнародною спільнотою. Не менш складним за земне буття видатних діячів української політичної еміграції міжвоєнного періоду виявився процес утвердження історичної пам'яті про них серед нащадків, гідної та справедливої оцінки їхньої державницької, громадсько-політичної діяльності та наукової спадщини. Лише зі здобуттям Україною незалежності стало можливим здійснення об'єктивних, із залученням необхідної джерельної бази, досліджень їх життя та діяльності, ознайомлення широкого загалу з їх цінним внеском у розвиток світової та вітчизняної науки¹.

Серед талановитих представників української науки, яким випала нелегка доля політичних емігрантів, був і Сергій Васильович Бородаєвський (1870-1942) – вчений-економіст, юрист, історик, теоретик, організатор вітчизняного та світового кооперативного руху, державний, громадсько-політичний та науково-педагогічний діяч.

Народився майбутній учений 28 серпня 1870 р. у м. Охтирка тогочасної Харківської губернії (нині – районний центр Сумської області) у родині титулярного радника Василя Йосиповича та Надії Василівни Бородаєвських². В автобіографії Сергій Васильович зазначав, що походив “з української шляхетної родини Зеньківського повіту на Полтавщині; меж предків мав також і запорожців”³. Давній дворянський рід Бородаєвсь-

ких, згідно з даними енциклопедичного словника Брокгауз й Ефрон, свій початок веде від козацького сотника Йосипа Івановича Бородаєвського (початок XVIII ст.)⁴; за даними ж сучасних нащадків цього роду і водночас його генеалогів – Віктора Ігоревича та Андрія Вікторовича Бородаєвських, він був започаткований ще у XVII ст.⁵ Серед його представників – сотники слобідських козацьких й офіцери гусарських полків, священики і викладачі, політичні та громадські діячі, науковці, митці. У згаданому Сергієм Васильовичем Зіньківському повіті Бородаєвські мали родинний маєток і 127 десятин землі⁶.

Важливу роль у формуванні світогляду та громадсько-патріотичних поглядів С.В. Бородаєвського відіграло родинне коло. Його батько, дядько та старший брат протягом усього життя віддано працювали на педагогічній ниві рідного краю. Так, батько майбутнього вченого – Василь Йосипович, закінчивши Харківський університет, викладав арифметику та геометрію у школах й училищах Полтавської та Харківської губерній, був головою Охтирської повітової училищної ради, директором Корочевської вчительської семінарії, інспектором народних училищ Курської губернії⁷; дядько – Іван Йосипович – працював учителем у Сумському, Охтирському та Лебединському повітових училищах, був членом Лебединської повітової училищної ради⁸; старший брат – Олександр Васильович – наприкінці XIX – на початку XX ст. майже 30 років був інспектором народних училищ Харківської губернії по Лебединському повіту⁹. С.В. Бородаєвський зростає в атмосфері панування народних традицій, обрядів і звичаїв, що заклали міцний фундамент любові до рідного краю, яку він зберіг протягом довгих років, проведених поза межами українських етнічних земель. Релігійне виховання юнака здійснювалося у руслі православних приписів та канонів, які сповідувала вся родина. До речі, його старший брат Олександр прийняв сан священика, однак за умов радянського режиму одинока літня людина, аби мати пенсійне забезпечення, змушена була “добровільно” зняти його¹⁰. Закладені в дитинстві релігійні переконання Сергій Васильович теж зберіг протягом усього життя: в еміграції він був парафіянином української православної парафії у Поебрадах, робив пожертви на влаштування служби Божої¹¹.

Освіту С.В. Бородаєвський здобув у I Харківській чоловічій гімназії¹², після закінчення якої у 1889 р. вступив на юридичний факультет Харківського університету. Вже під час навчання в університеті юнак виявив здібності до наукової діяльності: написана ним у 1892 р. конкурсна робота на тему “О влиянии сословного положения лица на гражданскую правоспособность” здобула премію імені таємного радника, статс-секретаря департаменту законів Державної ради Сергія Зарудного – колишнього

вихованця Харківського університету¹³. І хоча в майбутньому основною сферою наукових інтересів ученого стане кооперація та кооперативний кредит, юридичні аспекти завжди становитимуть неодмінну складову його досліджень з кооперативної проблематики. Закінчивши у 1893 р. університет з дипломом I ступеня, С.В. Бородаєвський протягом 2 років відбував військову службу у мінгрельському полку на Кавказі¹⁴. 1895 р., вийшовши у відставку, він розпочав працювати за фахом в окружному суді м. Тифліс. Однак, вже наступного року Сергій Васильович переїздить до Санкт-Петербурга, з яким пов’язаний тривалий (1896-1918) і визначний етап його біографії.

Саме у Санкт-Петербурзі С.В. Бородаєвський, активно долучившись до кооперативної діяльності, остаточно визначився з колом своїх наукових інтересів. Важливу роль у цьому виборі відіграло знайомство та співпраця з відомим кооператором О.О. Беретті. Відтоді наукова, практична, організаційна діяльність на ниві кооперації стала пріоритетною у житті вченого. Це зацікавлення зумовлювалося як загальним контекстом суспільно-економічного розвитку країни, зокрема піднесенням кооперативного руху в даний період, так і особистими прагненнями та інтересами Сергія Васильовича.

У столиці С.В. Бородаєвський працював у Міністерстві фінансів, де його державна служба була тісно пов’язана з кооперативною діяльністю. Зокрема, він працював у IX відділі інспекції Державного банку, створеному для нагляду за діяльністю кредитних товариств згідно з урядовим “Положенням про установи дрібного кредиту” від 1895 р. Даний відділ очолив О.О. Беретті, який “від молодих літ захоплювався кооперацією” і залучав до праці у відділі таких же “відданих справі людей”¹⁵. У 1904 р. С.В. Бородаєвський брав активну участь у роботі Особливої наради щодо потреб сільськогосподарської промисловості під головуванням міністра С.Ю. Вітте. Результатом її роботи став закон від 7 червня 1904 р., який, доповнюючи “Положення” 1895 р., скасовував IX відділ інспекції Державного банку, а натомість передбачав створення центральної інституції – Управління у справах дрібного кредиту, що діяла як самостійний департамент Міністерства фінансів та завідувала всіма установами дрібного кредиту. Сергій Васильович очолив канцелярію Управління¹⁶. Для нагляду за розподілом кредитів з урядових фондів при Управлінні було створено центральний “Комітет у справах дрібного кредиту”, членом якого протягом багатьох років був учений. У 1909 р. С.В. Бородаєвський перейшов працювати до Міністерства торгівлі і промисловості, де послідовно обіймав посади віце-директора та директора департаменту торгівлі¹⁷.

Паралельно до виконання своїх службових обов'язків протягом 1900-1915 рр. Сергій Васильович брав участь у роботі Санкт-Петербурзького (Петроградського) відділення Комітету щодо сільських ощадно-позичкових і промислових товариств – першого всеросійського науково-організаційного громадського центру сприяння кооперації – спершу як секретар, а з 1910 р. – голова (першого) відділу установ дрібного кредиту цієї організації¹⁸. На загальних зборах відділення та засіданнях першого, другого і третього відділів обговорювалися актуальні проблеми кооперативного руху. С.В. Бородаєвський брав активну участь у них, виголошував доповіді¹⁹. Важливим напрямком його діяльності стало надання інструкторської допомоги кооперативам, зокрема й українським. Вчений постійно делегувався Санкт-Петербурзьким відділенням Комітету на міжнародні (I Міжнародний конгрес з питань народного кредиту, Париж, 1900 р.; VII Міжнародний кооперативний конгрес, Кремона, 1908 р.; Міжнародний конгрес про потреби середніх класів населення, Відень, 1908 р.), всеросійські (I Всеросійський з'їзд представників кооперативних установ, Москва, 1908 р.; Всеросійський з'їзд діячів дрібного кредиту та сільськогосподарської кооперації, Санкт-Петербург, 1912 р. та ін.) і численні місцеві кооперативні та сільськогосподарські з'їзди та конгреси. Він був не просто активним учасником²⁰ цих форумів, але, неодноразово, також членом їхніх керівних органів.

Державну службу та громадську діяльність С.В. Бородаєвський вдало поєднував з науковою. Відразу після приїзду до столиці він почав співпрацювати у літературно-науковому журналі “Русское богатство”²¹, де й були розміщені дві його перші друковані праці²². Обидві роботи були з юриспруденції. І лише у 1900 р. з'явилися праці, у тому числі французькою мовою, про розвиток кредитної кооперації в Росії²³. Наслідком участі С.В. Бородаєвського в роботі Особливої наради щодо потреб сільськогосподарської промисловості у 1904 р. стала публікація двох статистичних розвідок про значення кооперації та кредиту для сільськогосподарської промисловості, підготовлених на основі матеріалів місцевих комітетів²⁴. Серед інших його праць цього періоду варто відзначити порівняльну студію про кооперативний рух серед слов'янських народів (“Кооперация среди славян”), розвідку про спорудження кооперативних елеваторів для збереження зерна (“Зернохранилища-элеваторы и кооперативный сбыт хлеба”), статистично-історичне дослідження про роль земств у розвитку дрібної промисловості (“Кооперация, земство и кустарная промышленность”) та найбільш відомий і популярний серед кооператорів “Сборник по мелкому кредиту”, що містив законодавчі акти щодо установ дрібного кредиту, типові статuti кооперативів, адміністративні розпорядження,

практичні поради та вказівки і витримав 6 видань загальним тиражем 30 тис. примірників. Постійно друкувалися праці вченого і у фахових та офіційних урядових виданнях: “Вестнике кооперации”, “Вестнике мелкого кредита”, “Хронике учрежденной мелкого кредита”, “Сплотчине”, “Экономисте России”, “Вестнике финансов, промышленности и торговли” та ін.

Свої службові відпустки С.В. Бородаєвський використовував для подорожей за кордон, де відвідував тамтешні кооперативні організації, досліджував розвиток торгівлі та дрібної промисловості, брав участь у міжнародних кооперативних з'їздах, мав знайомих серед видатних кооператорів світу, був персональним членом Міжнародного кооперативного альянсу (до його реорганізації у спілку товариств у 1902 р.).

Справжнім помічником Сергія Васильовича на ниві кооперації виявила себе дружина вченого – Олександра Антонівна (у дівочтві – Кононенко), яка закінчила Вищі комерційні курси М.В. Победінського у Петербурзі. О.О. Беретті, з яким родина Бородаєвських підтримувала дружні стосунки, запропонував їй опублікувати на сторінках “Хроники учрежденной мелкого кредита” поетичні твори на кооперативну тематику. Так з'явився вірш “В единении – сила”, в якому Олександра Антонівна показала переваги кредитної кооперації, закликала селян об'єднуватися у сплоти (кооперативи)²⁵. Неодноразово її публікації на кооперативну тематику з'являлися на сторінках “Сплотчины”²⁶.

Набутий досвід практичної кооперативної діяльності С. В. Бородаєвський мав змогу передати наступним поколінням: з 1912 р. він читав лекції з теорії кооперативного кредиту на Вищих комерційних курсах М.В. Победінського, з 1915 р. – у Політехнічному інституті в Петербурзі²⁷.

Живучи в столиці імперії, Сергій Васильович не цурався українського кооперативного руху. Навпаки, він усіяко сприяв йому, давав теоретичні й організаційні поради, допомагав у розбудові мережі української кооперації. А після чергового відрядження за кордон, під час якого ознайомивсь із розвитком кооперації в Галичині, С.В. Бородаєвський на засіданні Слов'янського добродійного товариства у своїй доповіді-звіті вказував, що “в Галичині активно діють лише українські кооперативи, спираючись на національно-громадську свідомість населення, а москвофільські кооперативи ледве животіють і тримаються лише на сторонній допомозі”²⁸. За такі “еретичні” висновки йому довелося вислухати чимало звинувачень і погроз. Окремі праці вченого вийшли українською мовою²⁹. Також С.В. Бородаєвський підтримував близькі зв'язки з представниками столичної української громади, зокрема П.Я. Стебницьким, О.О. Русовим,

редакцією журналу "Украинский вестник", у якому вмістив кілька публікацій³⁰.

Після встановлення влади більшовиків С.В. Бородаєвський залишив державну службу і був обраний на посаду голови Всеросійської ради з іздів діячів середньої та дрібної промисловості та торгівлі³¹. Наступного року він повернувся на Батьківщину й активно включився у розбудову української держави та кооперації. В уряді Української держави П.П. Скоропадського С.В. Бородаєвський обійняв посаду товариша (заступника) міністра торгівлі і промисловості³², відзначився активною діяльністю на дипломатичній ниві, зокрема підготував та підписав низку важливих економічних угод. Так, він входив до складу спільної українсько-німецько-австрійської комісії, що займалася питанням укладення нового економічного договору між Україною і Центральними державами, який мав регулювати економічні відносини між ними після закінчення терміну дії відповідної угоди від 23 квітня 1918 р. 10 вересня такий договір було укладено. Угоди про впорядкування комунікації (дорожніх зносин) та транспортування товарів, що були складовими частинами цього договору, підписав С.В. Бородаєвський³³. Ним же у вересні 1918 р. було запропоновано проект товарообміну між Україною та Турецькою імперією³⁴. 30 вересня 1918 р. Сергій Бородаєвський з боку Української держави, а Герман Гуммерус з боку Фінляндії підписали угоду щодо продажу до кінця року в Україну "Товариством фінських паперових заводів" від 600 тисяч до 1 мільйона пудів паперу в обмін на цукор. Загальна сума "паперової угоди" становила 30 мільйонів фінських марок. Однак її так і не вдалося реалізувати через поразку Німеччини у Першій світовій війні, виведення її військ із території України та інші зовнішньополітичні чинники³⁵. Загалом, коли у зв'язку з поразкою Німеччини й Австро-Угорщини міжнародна ситуація змінилася і постало питання про налагодження відносин з країнами Антанти, український уряд вирішив, що краще це зробити через Румунію, де перебували представники зазначеного блоку. Тож активізуючи торговельні та дипломатичні зносини з Румунією, він погодився на укладення тимчасового торговельного договору. С.В. Бородаєвський увійшов до складу спеціальної комісії для переговорів з румунською делегацією на чолі з Концеску³⁶. Його підпис стоїть і під українсько-грузинським договором про товарообмін, укладеним у Києві 5 грудня 1918 р.³⁷ Однак більшість із цих угод не вдалося реалізувати у зв'язку з поваленням Української Держави.

За часів Директорії С.В. Бородаєвський продовжував обіймати високі урядові посади, зокрема виконував обов'язки члена Ради міністра торгівлі і промисловості, керівника департаменту зовнішньої торгівлі

УНР³⁸. Наприкінці січня 1919 р. з метою налагодження відносин із представниками держав Антанти до Одеси відбула українська урядова делегація, до складу якої входив і С.В. Бородаєвський. Його завдання полягало у з'ясуванні справи незаконного випуску представниками Добровольчої армії українських грошей у захопленому ними Одеському відділенні експедиції заготовок державних паперів³⁹. По приїзді до Одеси Сергій Васильович подав французькому військовому командуванню скаргу на дії білогвардійців. Невдовзі він був заарештований представниками Добровольчої армії і провів у в'язниці більше місяця⁴⁰.

Активно працюючи над розбудовою української державності у роки визвольних змагань, С.В. Бородаєвський допомагав і розвитку кооперативного руху в Україні. З ініціативи Центрального українського кооперативного комітету та за підтримки Сергія Васильовича на початку грудня 1918 р. при Міністерстві торгівлі і промисловості була створена Кооперативна рада для регулювання взаємовідносин між державними установами та кооперативними організаціями⁴¹. Влітку 1919 р., перебуваючи в Одесі, С.В. Бородаєвський організував там Всеукраїнський союз виробничих кооперативів "Трудсоюз", який і очолював до свого від'їзду за кордон⁴². Одночасно читав лекції з історії кооперації в Західній Європі в місцевому Політехнічному інституті, що був відкритий у вересні 1918 р.⁴³

Восени 1919 р. розпочалася третя інтервенція на українські землі з боку Радянської Росії, що супроводжувалася розгромом білої армії Денікіна і розкладом армії УНР та Української галицької армії⁴⁴. Змушений за таких умов покинути Батьківщину, С.В. Бородаєвський у грудні 1919 р. виїхав до Стамбула, а звідти – до Франції, де протягом 1920-1921 рр. був членом Російської академічної групи. У 1921-1922 рр. вчений запрошувався викладати у Міжнародній академії в Брюсселі та Російському відділі Паризького університету⁴⁵.

Перебуваючи у Парижі, С.В. Бородаєвський подав заяву про прийняття його до лекторського складу Української господарської академії (УГА), що була відкрита у Подєбрадах 28 квітня 1922 р.⁴⁶ і стала "єдиною українською високою політехнічною школою по цей бік Збруча"⁴⁷. Вже на своєму другому засіданні 16 травня 1922 р. професорська рада економічно-кооперативного відділу розглянула заяву і життєпис С.В. Бородаєвського та ухвалила рекомендувати його кандидатуру на посаду доцента кафедри кооперації УГА, яка була затверджена професорською радою Академії 28 травня⁴⁸. З вересня 1922 р. вчений вів жваве листування з деканом економічно-кооперативного відділу УГА О.К. Мицюком щодо умов своєї праці, її оплати, найму помешкання у Подєбрадах та деталей переїзду до Чехо-Словацької Республіки (ЧСР)⁴⁹. Одночасно він отримав

запрошення читати лекції з історії кооперації у Російському інституті сільськогосподарської кооперації в Празі⁵⁰. Та С.В. Бородаєвський обрав український заклад. У другій половині січня 1923 р. разом із дружиною вчений переїхав до ЧСР, де завершилася географія його нелегких мандрів і розпочався один із найбільш плідних у педагогічній та науковій діяльності періодів.

Відразу після приїзду до Подєбрад С.В. Бородаєвський з ентузіазмом включився до активної педагогічної, наукової, адміністративної, громадської діяльності професорсько-викладацького та студентського колективу УГА. Він читав низку загальних (для студентів усіх трьох підвідділів економічно-кооперативного відділу) – “Історія кооперації”, “Хлібна торгівля”, та спеціальних (для студентів кооперативного підвідділу) – “Кооперативний кредит”, “Кредитова кооперація”, “Кооперативний збут”, “Кооперативне право”, “Історія української кооперації”, “Робочі і продукційні товариства”, “Страхова кооперація”, “Кооперація, держава і самоврядування”, “Міжнародні кооперативні організації”, “Кооперативна література”, “Кооперативна преса” та інших лекційних курсів. При їх підготовці вчений використовував найновішу фахову літературу, резолюції міжнародних та регіональних кооперативних з’їздів і конгресів, кооперативне законодавство різних країн, статuti, діловодство, баланси та звіти окремих кооперативів, їхніх союзів, міжнародних кооперативних організацій. Ці матеріали С.В. Бородаєвський збирав у бібліотеках Міжнародного кооперативного союзу (Лондон), Ліги Націй (Женева), Кооперативного відділу Міжнародного бюро праці (Женева), кооперативних союзах Франції та Німеччини, які регулярно відвідував під час наукових відряджень або літніх відпусток⁵¹.

Поруч із педагогічними, С.В. Бородаєвський виконував в Академії різноманітні адміністративні обов’язки: він очолював 2 кафедри – кредитної кооперації (згодом – кооперації продуцентів) та історії кооперації; брав участь у засіданнях факультетської та загальноакадемічної професорських рад і Сенату; працював у складі фінансово-господарської комісії, виконував обов’язки заступника голови Статутної комісії УГА (1927 р.); був членом іспитових і дипломних комісій на кооперативному та банківсько-комерційному підвідділах тощо. Впродовж чотирьох термінів (у 1928-1931 рр.) професор був деканом економічно-кооперативного факультету⁵². Обирався вчений і на найвищі посади у керівництві УГА, зокрема проректором на 1927-1928 академічний рік⁵³.

С.В. Бородаєвський був членом головної редколегії Академії та головою редколегії економічно-кооперативного факультету. Варто зазначити, що з (“Історія кооперації”, “Теорія і практика кооперативного креди-

ту”, “Кооперативний збут”) з 20 підручників у галузі економічної науки, виданих УГА, підготував С.В. Бородаєвський. Вони не лише дали студентам можливість вивчати кооперативні дисципліни рідною мовою, засвоїти українську наукову термінологію, ознайомитися зі специфічними проблемами розвитку українського народного господарства, а й становили “цінну вкладку в фахову літературу взагалі, а не лише українську”⁵⁴. Виданню “Історії кооперації” сприяло створене за ініціативи викладачів та студентів УГА Товариство поширення кооперативних знань, що згодом перетворилося на Товариство українських кооператорів, членом якого також був С.В. Бородаєвський⁵⁵. Сергій Васильович був також членом Наглядової ради видавництва “Кооперативний фонд ім. В. Доманицького”, яке існувало при УГА і видавало економічно-кооперативну літературу та портрети відомих кооператорів⁵⁶. Для матеріальної та моральної підтримки українських студентів, які змушені були навчатися на чужині, він організував при УГА ощадно-позичкове товариство “Єдність”, що одночасно було й учбовим кооперативом для набуття ними практичних знань і навичок у галузі кредитної кооперації⁵⁷.

Своєю активною викладацькою та адміністративно-управлінською діяльністю, створенням навчальних посібників, організацією фахових товариств і кооперативів при УГА С.В. Бородаєвський сприяв розбудові цього вищого навчального закладу, зокрема його економічно-кооперативного факультету, який не мав на той час аналогів у світі. З цього приводу Б.М. Мартос писав: “Коли у 1924 р. я і проф. С. Бородаєвський під час Всесвітнього Кооперативного Конгресу зробили з допомогою інж. Д. Андрієвського невеличку виставку праці Кооперативного відділу Екон.-Коопер. факультету Академії ..., то це викликало велике зацікавлення й здивування, бо подібної високої кооперативної школи ще ніде не було”⁵⁸.

Та в умовах еміграції Академія була для українців не просто навчальним закладом, а своєрідним центром активного культурного й громадського життя, біля якого “гуртувалися десятки наукових, культурно-просвітніх, мистецьких, економічних, професійних та спортивних організацій, що своїми зв’язками з співзвучними їм чужинецькими організаціями пропагували українську національну справу”⁵⁹. Одна з таких організацій – Українське університетське угруповання для Ліги Націй (УУУ для ЛН) була створена з ініціативи С.В. Бородаєвського. Угруповання постало 18 травня 1925 р. у Подєбрадах і складалося переважно зі студентів та професорів УГА. Метою УУУ для ЛН проголошувалася спільна праця українського еміграційного студентства та професури на засадах Ліги Націй зі створення атмосфери міжнародного порозуміння й забезпечення стало-го миру. Конкретними його завданнями були: 1) збір матеріалів про Лігу

Націй; 2) співробітництво з аналогічними товариствами в інших країнах; 3) поширення серед українців ідей Ліги Націй шляхом видання брошур, влаштування лекцій і доповідей, проведення дискусій тощо; 4) докладне ознайомлення членів угруповання з діяльністю та проблемами Ліги Націй⁶⁰.

С.В. Бородаєвський був головою (президентом) товариства, входив до складу його керівних органів – управи та загальних зборів, співпрацював з іншими відомими діячами української еміграції, професорами, доцентами і студентами УГА, які в різні роки також були членами управи УУУ: Л. Бичем, М. Добриловським, В. Іванисом, Б. Мартосом, В. Садовським, О. Коваленком, В. Кучеренком, С. Романовським, К. Безкровним, В. Сапіцьким, С. Володимировим, Є. Гловінським, Г. Денисенком, А. Кушчинським, К. Ніщенком, О. Пителем та ін.

С.В. Бородаєвський, як представник УУУ для ЛН, брав участь у засіданнях Ради Міжнародної університетської федерації для Ліги Націй (МУФ) та її щорічних конгресах – III (Женева, 1926 р.), IV (Лондон, 1927 р.), V (Женева, 1928 р.), VI (Женева, 1929 р.), VII (Женева, 1930 р.), VIII (Женева, 1931 р.), XII (Женева, 1935 р.), на яких виголошував доповіді про діяльність українського угруповання, національні меншини, вивчення студентами вищих навчальних закладів діяльності Ліги Націй та пов'язаних з нею громадських організацій; брав участь у роботі міжнародних конференцій та з'їздів, що влаштовувалися МУФ для ЛН, Міжнародним бюро миру, Міжнародним бюро праці, іншими національними угрупованнями; від імені УУУ для ЛН звертався до цих та інших міжнародних організацій у справі захисту інтересів та прав української еміграції. Координуючи свої зусилля з Українським академічним комітетом та його членами, Центральним союзом українського студентства, Товариством прихильників УГА, угруповання використовувало трибуну конгресів МУФ для декларування перед європейською громадськістю протестів проти вбивства С.В. Петлюри та спроб звинуватити його у єврейських погромах на Україні у 1919-1920 рр.; проти політики сталінського режиму в Україні наприкінці 1920-х – на початку 1930-х рр., зокрема щодо арештів української інтелігенції у справі Спілки визволення України та ін.⁶¹

За свою працю "Les problemes économiques et la paix" ("Економічні проблеми і мир"), що була написана на оголошеній МУФ для ЛН конференції, учений у 1928 р. отримав премію Монтаю Бертона⁶².

Ще одним важливим проявом активної громадської діяльності С.В. Бородаєвського була його участь у боротьбі українських емігрантів за позначення у міжнародних ("нансенівських") паспортах україн-

ців їхньої національно-етнічної приналежності замість затвердженого Верховним комісаріатом Ліги Націй у справах біженців формулювання: "російського походження, що не придбав жодної іншої державної приналежності"⁶³. Він брав діяльну участь у роботі Комісії лекторського персоналу й адміністрації УГА у справі "нансенівських" паспортів на чолі з Б.М. Мартосом⁶⁴.

Вчений не залишився осторонь зусиль української еміграційної громадськості у справі збереження та матеріального утримання Академії власними засобами, коли на початку 1930-х рр. чеська влада значно скоротила фінансування українських вищих шкіл. Як голова УУУ для ЛН С.В. Бородаєвський звернувся до Верховного комісаріату Ліги Націй у справах біженців з проханням виділити УГА певні дотації⁶⁵. У відкритому при УГА у 1932 р. Українському технічно-господарському інституті, який після закриття Академії став самостійним навчальним закладом із заочною формою навчання, професор до кінця свого життя вів курси "Історія кооперації" (12 лекцій) та "Кооперативний кредит" (18 лекцій)⁶⁶. Зусиллями закладу у 1935 р. був виданий його підручник "Кооперативний кредит", що й надсилався студентам при вивченні однойменного курсу⁶⁷.

Ще одним вищим навчальним закладом, у якому С.В. Бородаєвський працював з 1923 р. до кінця свого життя, був Український вільний університет (УВУ) у Празі. Спершу Сергій Васильович був доцентом, з 1925 р. – надзвичайним, а з 1928 р. – звичайним професором УВУ. Очолював кафедру кооперації. В університеті вчений викладав кооперативні – "Історія і теорія кооперації", "Принципи кооперативного законодавства", "Кооперативне право", "Кооперативний кредит", "Сільськогосподарська кооперація", "Споживча кооперація", "Кооперація серед слов'ян", й суто правові дисципліни – "Цивільне право" і "Цивільний процес", вів кооперативний семінар⁶⁸. У 1930-1932 рр. С.В. Бородаєвського обрали продеканом факультету права і суспільних наук. Неодноразово його кандидатуру висували на посаду ректора і проректора УВУ.

З педагогічною була нерозривно пов'язана наукова діяльність С.В. Бородаєвського. Активною викладацькою діяльністю, публікацією науково-популярних праць, лекціями перед широкою громадськістю вчений завжди прагнув зробити здобутки науки доступними загальному.

Науково-організаційна робота С.В. Бородаєвського реалізувалася у діяльності багатьох, у тому числі міжнародних, інституцій. Вчений був одним із фундаторів Міжнародного інституту кооперативних студій, заснованого професором Шарлем Жідом у Базелі, а також членом

Міжнародного наукового інституту кооперації в Парижі. Він брав активну участь у наукових форумах, що влаштовувалися з ініціативи цих та інших міжнародних установ та організацій: XI (Гент, 1924 р.), XIII (Відень, 1930 р.), XV (Париж, 1937 р.) міжнародних кооперативних конгресів, Міжнародній конференції професорів-викладачів кооперації у вищих навчальних закладах (Гент, 1924 р.), Міжнародному конгресі з раціоналізації праці (Прага, 1925 р.), XV Міжнародному аграрному конгресі (Прага, 1931 р.), Міжнародному конгресі вивчення проблем населення (Рим, 1931 р.), Міжнародному конгресі середніх класів (Прага, 1932 р.) та ін. Активно долучившись до роботи зазначених інституцій та форумів, Сергій Васильович встановив дружні та наукові зв'язки з відомими кооперативними діячами Г. Кауфманом, Г. Меєм, Б. Лаверне, Е. Пуассоном, Дж. Фоке та ін., здобув визнання у світових наукових колах, відбувся як глибокий дослідник історії та теорії кооперативного руху, організатор наукової роботи. За оцінкою історика українського кооперативного руху І. Витановича, "поруч проф. М. Туган-Барановського, проф. С. Бородаєвський найбільше відомий в наукових колах і в міжнародному кооп. світі як видатний кооперативний вчений-дослідник"⁶⁹.

Крім міжнародних, вчений брав діяльну участь у роботі й українських еміграційних наукових установ та фахових організацій. С.В. Бородаєвський був обраний дійсним членом Українського інституту громадознавства (Українського соціологічного інституту у Празі) по відділу економіки і техніки⁷⁰, співробітничав у створених при Інституті Українському робітничому університеті та Українському національному музеї-архіві (УНМА). Останній було відкрито 1925 р. з метою збирання та збереження української історико-культурної спадщини за кордоном⁷¹. У 1927 р. С.В. Бородаєвський був запрошений до складу Наукової Колегії УНМА для здійснення наукової експертизи економічно-кооперативних матеріалів, що надходили до музею⁷².

Вчений виступив одним з фундаторів Української наукової асоціації (УНА), співробітничав у двох її відділах – права і суспільних наук та технічних і економічних наук⁷³. На установчих зборах, що відбулися 7 грудня 1932 р. у Празі, його кандидатуру висували при виборах голови та заступника голови управи УНА⁷⁴. Активну участь – відвідування засідань, виступи з доповідями і повідомленнями, співпраця у друківаних органах тощо – С.В. Бородаєвський брав у діяльності низки українських фахових організацій в еміграції: Товариства українських кооператорів, Товариства українських економістів, Товариства українських інженерів, Українського правничого товариства та Українського історико-філологічного товариства.

Важливою подією у науковому житті української громади в ЧСР було проведення I (3-7 жовтня 1926 р.) та II (20-24 березня 1932 р.) Українських наукових та Українського правничого (4-7 жовтня 1933 р.) з'їздів у Празі. С.В. Бородаєвський виступив організатором та учасником цих наукових форумів. Він очолив економічно-кооперативну підсекцію секції права і суспільних наук I Українського наукового з'їзду⁷⁵. У квітні 1926 р. від імені оргбюро вчений надіслав листа неодмінному секретарю УАН А.Ю. Кримському з запрошенням до участі в роботі з'їзду⁷⁶. Активну участь взяв науковець і у підготовці та проведенні II Українського наукового з'їзду. Він увійшов до складу його організаційної комісії, очолив президію економічно-кооперативної підсекції правничо-кооперативної секції⁷⁷. Під час роботи Українського правничого з'їзду С.В. Бородаєвський виголосив доповідь "Межі залежності кооперації"⁷⁸.

В еміграції наукові зацікавлення вченого, як і раніше, стосувалися актуальних питань розвитку кооперації, кооперативного права та кредиту, однак тепер – переважно в ЧСР і деяких інших європейських державах. Хоча матеріальна скрута і змушувала Сергія Васильовича багато працювати, суміщаючи роботу у декількох установах одночасно, однак це були виключно навчальні та наукові заклади й організації. Розгортанню плідної наукової діяльності в еміграції також сприяли такі фактори, як тісні контакти з міжнародною науковою спільнотою, доступ до цінних та багатих матеріалів європейських книгозбірень, відсутність цензури тощо. Саме в еміграційний період були створені такі визначні роботи вченого, як "Історія кооперативного кредиту" (Прага, 1923 р.), "Історія кооперації" (Прага, 1925 р.), "Теорія і практика кооперативного кредиту" (Подебради, 1925 р.), "Принципи кооперативного законодавства" (Подебради, 1927 р.), "Кооперативний збут" (Подебради, 1928 р.) та ін. У цих працях автор глибоко дослідив теоретичні й історичні аспекти кооперативного руху, подав низку важливих практичних порад та рекомендацій щодо організації та ведення діяльності різних видів кооперативів. Їх зміст насичений багатим статистичним і важливим історичним матеріалом, який опрацював автор. За оцінкою фахівця, ці роботи С.В. Бородаєвського "належать до найкраще опрацьованих довідників у діяльності кооперативної науки"⁷⁹.

Особливо вирізняється серед праць ученого ґрунтовна "Історія кооперації". Це перероблений та доповнений варіант написаної у 1921 р. в Парижі на замовлення Об'єднання Українських Центральних Кооперативних Союзів в еміграції "Історії кооперативного руху в різних країнах", що так і не вийшла друком⁸⁰. Вперше "Історія кооперації" була видана у 1924 р. циклестилевим способом у Видавничому товаристві

при УГА. А вже наступного року книгу надрукував Український громадський видавничий фонд у Празі. Робота поєднувала у собі риси університетського підручника та монографії й акумулювала основну літературу тієї доби. У ній С.В. Бородаєвський докладно розглянув історію розвитку кооперативного руху у більш ніж 40 країнах світу та діяльність міжнародних кооперативних об'єднань, попередньо ознайомивши читачів з теоретичними аспектами предмету свого дослідження. У своїх відгуках рецензенти відзначили її оригінальність, теоретичну та практичну цінність, надзвичайну широту і повноту охопленого матеріалу, багату джерельну та статистичну базу⁸¹. Щоб оцінити унікальність і цінність роботи українського дослідника для світової економічної науки, варто зазначити, що праця німецького автора В. Кулеманна "Кооперативний рух", яка вийшла у 1922 р. і вважалася найповнішою історією кооперативного руху в Західній Європі, містила матеріали лише по 20 країнах⁸².

Окрім монографічних досліджень, науковий доробок С. В. Бородаєвського еміграційного періоду включає понад 500 змістовних фахових статей, написаних українською, англійською, іспанською, італійською, німецькою, польською, російською, іспанською, французькою, чеською та іншими мовами й опублікованих у 85 друкованих органах кооперативної преси 22 країн⁸³. Серед них варто назвати такі відомі у світі видання, як "International Cooperative Bulletin" (Великобританія), "Revue Internationale du Travail", "Revue des Etudes Cooperatives" (Франція), "La Revue Internationale d'agriculture" (Італія), "Der Genossenschaftler" (Німеччина), "Revista Social y agraria" (Іспанія), "Journal of Farm Economics" (США) та ін. Активно публікувався вчений і в українських еміграційних та західноукраїнських часописах: "Кооперативний альманах", "Український економіст", "Український інженер", "Кооперативна Республіка", "Діло", "Час" тощо. У своїх статтях дослідник розглядав питання розвитку кредитної, виробничої, споживчої, сільськогосподарської та інших видів кооперації у Чехо-Словаччині, США, Литві, Радянській Україні, діяльності їхніх центральних союзів; теорії і практики кооперативного законодавства; чехословацької урядової політики з подолання малоземелля селян, послаблення негативних впливів світової економічної кризи та їх наслідків; організації кооперативної освіти у вищих навчальних закладах української еміграції в ЧСР тощо.

Вчений підготував низку статей для Української Загальної Енциклопедії ("Книги Знання"). У розлогіх статті "Кооперація" Сергій Васильович охарактеризував розвиток основних видів кооперації, поширених на всіх українських етнічних землях. Також С.В. Бородаєвський був автором наукових і науково-популярних розвідок, присвячених

життю та діяльності таких відомих економістів і кооператорів, як М.Я. Герценштейн, А. Ранда, П.О. Соколовський, В.Ф. Тотоміанц, О.І. Чупров та ін.

Вірним помічником та натхненником вченого, як і раніше, залишалася дружина. Відразу по приїзді до Подебрад Олександра Антонівна була зарахована вільною слухачкою економічно-кооперативного відділу УГА⁸⁴. Це був вимушений крок, оскільки документи про закінчення гімназії та Вищих комерційних курсів залишилися у Петрограді. Олександра Антонівна допомагала чоловіку збирати матеріали для його наукових студій. У серпні 1923 р. вона супроводжувала його під час поїздки на Кооперативний з'їзд у Веймарі⁸⁵, допомагала готувати до друку "Історію кооперації"⁸⁶. Протягом 1930-1936 р. у родині Бородаєвських у Празі виховувалася їх онука Соня – у майбутньому відома письменниця та громадська діячка у Франції, що домоглася скасування закону Кольберта (XVII ст.), за яким жінкам заборонялося перебувати на борту військових, торгових та риболовецьких суден. Батько Соні – єдиний син подружжя Бородаєвських Василь Сергійович – тривалий час служив на флоті, працював у французьких колоніях в Індокитаї та Китаї. Батьки бачилися з сином раз у 5-6 років. Найвірогідніше, востаннє батько й син зустрілися під час одного з нечастих візитів родини Василя Сергійовича у 1937-1938 рр.⁸⁷ Пробувши в Європі півроку, сім'я Бородаєвського-молодшого знову від'їхала до Шанхаю на 5 років⁸⁸.

Провівши на чужині понад двадцять років, С.В. Бородаєвський не полишав надії повернутися на Батьківщину, працювати безпосередньо на її теренах. І така нагода сталася влітку 1941 р., коли для "випрацювання конкретних проектів та планів організації різних галузей суспільного життя в Україні" після її звільнення від радянського режиму при Науково-культурному видавництві Українського національного об'єднання в Празі було створено низку фахових комісій⁸⁹. Уповноважений з організації сільськогосподарської комісії В.М. Доманицький запропонував С.В. Бородаєвському очолити одну з її секцій – сільськогосподарської та кустарної кооперації, на яку покладалося широке коло завдань: розробка статутів сільськогосподарської артілі, товариства для спільного обробітку землі, машинно-тракторного товариства; плану переходу від наявних у Радянській Україні сільськогосподарських колективів (комун, артілей, колгоспів) до сільськогосподарської виробничої кооперації; матеріалів до основного закону про землю та земельний устрій та ін.⁹⁰ Сергій Васильович відмовився від головування у секції, проте дав згоду бути її "сталим дорадником" і підготувати схематичний план відновлення та розбудови сільськогосподарської (включно з кредитною) й кустарної

кооперації в Україні, а також проекти законів про кооперативні товариства та їх союзи й Центральний всеукраїнський кооперативний комітет⁹¹. Вказані проекти були подані ним на розгляд секції сільської кооперації 8 липня 1941 р.⁹² С.В. Бородаєвський до останніх своїх днів продовжував працювати у фаховій комісії.

Життя Сергія Васильовича трагічно обірвалося на 72 році, коли він ще був сповнений творчих планів, задумів і бажання працювати. О.А. Бородаєвська у листі до онука Сержа від 23 липня 1948 р. так описувала смерть свого чоловіка і його діда: "Во время войны он вошел в нашу комнату без света. Он хотел что-то взять из-под ниши под окном, но не заметил, что внутреннее окно (у нас были двойные рамы) было открыто. Когда он выпрямился, то стукнулся головой об угол окна. Да так сильно, что лопнула крупная артерия мозга, и после шести дней невыносимых мучений он умер"⁹³. Сталося це 6 лютого 1942 р. Поховали його 10 лютого на православному Ольшанському цвинтарі в Празі⁹⁴.

У численних листах співчуття, що надійшли родині небіжчика та керівництву факультету права та суспільних наук УВУ, зокрема від П.П. Скоропадського⁹⁵, Б.М. Лисянського⁹⁶, а також некрологах наголошувалося, що в особі С.В. Бородаєвського український народ втратив "ученого-кооператора світової слави, сумлінного і відданого справі працівника та великого українського патріота"⁹⁷, однак його ім'я "залишиться в українській науці на вічні часи"⁹⁸.

1 Бурім Д.В. Наукова, педагогічна та громадсько-політична діяльність Д.І. Дорошенка в еміграції (1919-1951): Автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.02 / Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського. – К., 1997. – 18 с.; Гонюкова Л.В. Громадсько-політична та культурно-просвітницька діяльність Софії Русової (1870-ті рр. – 1940 р.): Автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2000. – 19 с.; Дудко О.О. Життєвий шлях, громадсько-політична та науково-педагогічна діяльність Олександра Гнатівича Лотоцького (1870-1939): Автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2005. – 20 с.; Лахманюк Т.В. Науково-педагогічна та громадсько-політична діяльність Івана Горбачевського: Автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2007. – 20 с. та ін.

2 ДАСО, ф. 745, оп. 6, спр. 13, арк. 168зв.-169.

3 ІР НБУВ, ф. 1, од. зб. 26729, арк. 1.

4 Энциклопедический словарь Брокгауз и Ефрон. Биографии: В 12-ти т. / Отв. ред. В.М. Карев, М.Н. Хитров. – Т. 2. Бейер-Вакеръ. – Репринтное издание. – М.: Большая российская энциклопедия, 1992. – С. 439.

5 З родини Бородаєвських / Передмова, упорядкування і примітки В.М. Власенка // Сумський історико-архівний журнал. – 2005. – Вип. I. – С. 24.

6 ДАСО, ф. 523, оп. 1, спр. 66, арк. 31.

7 Там само, арк. 32-37.

8 Там само, арк. 46-47.

9 Там само, ф. Р-715, оп. 1, спр. 561, арк. 3.

10 Там само, арк. 6.

11 ЦДАГО України, ф. 269, оп. 1, спр. 507, арк. 2зв., 13, 19.

12 ЦДАВО України, ф. 3795, оп. 1, спр. 543, арк. 1зв.

13 Юридический факультет Харьковского университета за первые сто лет его существования (1805-1905) / Под ред. проф. М.П. Чубинского и проф. Д.И. Багалея. – Харьков: Типография "Печатное дело", 1908. – С. 142-143.

14 З родини Бородаєвських / Передмова, упорядкування і примітки В.М. Власенка // Сумський історико-архівний журнал. – 2005. – Вип. I. – С. 30.

15 Витанович І. Історія українського кооперативного руху. – Нью-Йорк, 1964. – С. 112.

16 Список личного состава Министерства финансов на 1908 год. – СПб., 1908. – С. 135.

17 Власенко В.М., Власенко В.В. Корифей кооперативної справи (до 135-річчя від дня народження С.В. Бородаєвського) // Сумський історико-архівний журнал. – 2005. – Вип. I. – С. 13.

18 ІР НБУВ, ф. 1, од. зб. 26729, арк. 2.

19 Див. розділ: "Доповіді та повідомлення, виголошені С.В. Бородаєвським на конгресах, конференціях, з'їздах, засіданнях наукових установ і організацій".

20 Див. розділ: "Доповіді та повідомлення, виголошені С.В. Бородаєвським на конгресах, конференціях, з'їздах, засіданнях наукових установ і організацій".

21 ІР НБУВ, ф. 1, од. зб. 26729, арк. 2.

22 Бородаевский С. Незаконнорожденные в крестьянской среде // Русское богатство. – 1898. – № 10. – С. 233-251; Он же. К пересмотру законодательства о крестьянах (Об условиях выхода крестьян из сельских общин) // Там же. – 1899. – № 5-8. – С. 211-224.

23 Бородаевский С. Где достать ремесленнику денег на хозяйственные расходы и как улучшить условия приобретения сырья и сбыта ремесленных изделий. – СПб.: Тип. Р. Голике, 1900. – 58 с.; [Авторство не указано] Обороты ссудо-сберегательных товариществ по займам из Государственного Банка. – СПб.: Тип. И.Н. Скороходова, 1900. – 58 с.; [Авторство не указано] Crédit populaire en Russie. – СПб.: Изд. Отделения Комитета о ссудо-сберегательных и промышленных товариществах, 1900.

24 Кооперация. Свод трудов местных комитетов по 49 губерниям Европейской России / Сост. С.В. Бородаевский. – СПб.: Тип. В.Ф. Киришбаума, 1904. – 6+171 с.; Кредит. Свод трудов местных комитетов по 49 губерниям Европейской России / Сост. С.В. Бородаевский. – СПб.: Тип. В.Ф. Киришбаума, 1904. – 10+427 с.

25 Кенко-Бородаевская А. В единении – сила // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1910. – № 1. – С. 1-2.

26 К-енко-Б-ская А. Райффейзеновские кр. т-ва в Швейцарии // Сплотчина. – 1911. – № 8. – С. 158; Она же. Швейцария // Там же. – С. 192; Она же. Сплотг производителей сыра в Швейцарии // Там же. – 1912. – № 6. – С. 121-122.

27 ІР НБУВ, ф. 1, од. зб. 26729, арк. 2.

28 Витанович І. Історія українського кооперативного руху. – С. 169.

29 Бородаєвський С.В. Про кредитні кооперації (позичково-зберігальні та кредитні товариства) / Пер. з рос. П. Стебницького. – СПб.: Изд. Благотворит. о-ва издания общепользных и дешевых книг, 1909. – 50 с.; Він же. Сільськогосподарські (хліборобські) спілки в Німеччині. – СПб., 1909.

30 Бородаєвський С.В. Из поездки по Украине // Украинский вестник. – 1906. – № 9. – С. 675-680; Он же. Памяти М.Я. Герценштейна // Там же. – 1906. – № 12. – С. 831-838.

31 ІР НБУВ, ф. 1, од. зб. 26729, арк. 2.

32 ЦДАВО України, ф. 1064, оп. 1, спр. 6, арк. 236зв.

33 Дорошенко Д.І. Історія України. 1917-1923. В 2-х т. / Упоряд. К.Ю. Галушко. – Т. II: Українська Гетьманська Держава 1918 року. – К.: Темпора, 2002. – С. 211, 316; ЦДАВО України, ф. 1118, оп. 1, спр. 43, арк. 46-48зв.

34 ЦДАВО України, ф. 1118, оп. 1, спр. 3, арк. 120-120зв.

35 Гуммерус Г. Україна в переломні часи. Шість місяців на чолі посольства у Києві / Пер. з фін., коментарі та передмова Й. Ремі, В. Пилипенка. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2004. – С. 74-79; Матвієнко В. Українсько-фінські відносини у 1918-1921 рр. // Київська старовина. – 2001. – № 6. – С. 98-99.

36 Дорошенко Д.І. Історія України. 1917-1923. – Т. II: Українська Гетьманська Держава 1918 року. – С. 143-144.

37 Там само. – С. 318, 320.

38 ЦДАВО України, ф. 1118, оп. 1, спр. 17, арк. 171.

39 Марголин А. Украина и политика Антанты // Революция на Украине по мемуарам белых / Сост. С.А. Алексеев, под. ред. Н.Н. Попова. – М.-Л., 1930. – С. 378.

40 Там же. – С. 384.

41 Витанович І. Історія українського кооперативного руху. – С. 211.

42 Там само. – С. 250-251.

43 Одесский государственный политехнический университет. 1918-1998 / Под. ред. В.П. Малахова. – Одесса: Астропринт, 1998. – С. 3.

44 Новітня історія України (1900-2000) / А.Г. Слюсаренко, В.І. Гусев, В.П. Дрожжин та ін. – К.: Вища школа, 2000. – С. 222.

45 ІР НБУВ, ф. 1, од. зб. 26729, арк. 2.

46 Українська Господарська Академія в Ч.С.Р. 1922-1935. – Т. I. – Нью-Йорк, 1959. – С. 14.

47 Добриловський М. Українська Господарська Академія в Подєбрадах. – Подєбради, 1942. – С. 5.

48 ЦДАВО України, ф. 3795, оп. 1, спр. 1, арк. 55.

49 Там само, спр. 432, арк. 2-15зв.

50 Там само, арк. 11зв.

51 Там само, арк. 45-46, 52-52зв.

52 Там само, спр. 392, арк. 161, 349, 384, 403.

53 Там само, спр. 543, арк. 3зв.

54 Добриловський М. Фахово-літературна чинність Української Господарської Академії. Умови, напрямки, підсумки. – Подєбради: Вид. Т-ва прихильників Української Господарської Академії, 1932. – С. 5.

55 Малашко М. Т-во по розповсюдженню кооперативного знання при Українській господарській академії в Ч.С.Р. // Кооперативний альманах. – Подєбради, 1923. – Кн. 2. – С. 125-126.

56 ЦДАГО України, ф. 269, оп. 2, спр. 104, арк. 1.

57 ЦДАВО України, ф. 3795, оп. 1, спр. 134, арк. 106.

58 Мартос Б. Економічно-кооперативний факультет УГА // Українська господарська академія в Ч.С.Р. Подєбради, 1922-1935 і Український технічно-господарський інститут. Подєбради-Регенсбург-Мюнхен, 1932-1972. – Нью-Йорк, 1972. – С. 66.

59 ЦДАВО України, ф. 3879, оп. 1, спр. 1, арк. 44.

60 Там само, ф. 3883, оп. 1, спр. 6, арк. 4.

61 Власенко В.М., Глушан О.В. До історії Українського університетського угруповання для Ліги Націй // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – № VIII-IX. – С. 81-104.

62 Економічна політика як причина миру та війни (Реферат проф. С. Бородаєвського) // Український економіст. – Подєбради, 1928. – Ч. 1. – С. 138-141.

63 ЦДАВО України, ф. 3793, оп. 1, спр. 187, арк. 5.

64 ЦДАГО України, ф. 269, оп. 1, спр. 294, арк. 12.

65 Глушан О.В. Українське університетське угруповання для Ліги Націй: матеріали до історії організації // Сумська старовина. – 2009. – №№ XXVI-XXVII. – С. 222-223.

66 ЦДАВО України, ф. 3879, оп. 1, спр. 219, арк. 1-1зв.

67 Там само, спр. 324, арк. 5.

68 Український В. Університет в Празі в роках 1926-1931. – Прага: Державна друкарня, 1931. – С. 21, 25, 35, 40, 63, 68, 78, 83, 123, 129.

69 Витанович І. Історія українського кооперативного руху. – С. 578.

70 ЦДАВО України, ф. 3793, оп. 1, спр. 259, арк. 2-3.

71 Паленко М. Український національний музей-архів у Празі (1923-1930): історія створення та основні напрями діяльності // Студії з архівної справи та документознавства. – 2004. – Т. 11. – С. 13-24.

72 ЦДАВО України, ф. 4018, оп. 1, спр. 12, арк. 3зв.

73 ЦДАГО України, ф. 269, оп. 1, спр. 400, арк. 25.

74 Там само, спр. 401, арк. 3.

75 Там само, спр. 390, арк. 108-108зв.

76 ІР НБУВ, ф. 1, од. зб. 26729, арк. 2зв.

77 Другий Український Науковий З'їзд у Празі. – Прага, 1934. – С. 4, 9.

- 78 ЦДАВО України, ф. 3883, оп. 1, спр. 8, арк. 35.
 79 Винар Б. Матеріали до історії економічних дослідів на еміграції (1919-1964). – Мюнхен, 1965. – С. 58.
 80 Бородаєвський С.В. Історія кооперації. – Прага: Український громадський видавничий фонд, 1925. – С. 3.
 81 ЦДАВО України, ф. 3795, оп. 1, спр. 432, арк. 19-20; ф. 3859, оп. 1, спр. 245, арк. 250-256.
 82 Злупко С. Персоналії і теорії української економічної думки. – Львів: Євросвіт, 2002. – С. 302-303.
 83 Витанович І. Історія українського кооперативного руху. – С. 115.
 84 ЦДАВО України, ф. 3795, оп. 1, спр. 323, арк. 1.
 85 Там само, арк. 16-17.
 86 Бородаєвський С.В. Історія кооперації. – С. 4.
 87 ЦДАВО України, ф. 3859, оп. 1, спр. 288, арк. 593.
 88 Там само, арк. 406.
 89 Там само, ф. 4036, оп. 1, спр. 2, арк. 34.
 90 Там само, ф. 3883, оп. 1, спр. 29, арк. 21.
 91 Глушан О. С.В. Бородаєвський: документи до біографії // Пам'ятки. – 2009. – № 10. – С. 127.
 92 ЦДАВО України, ф. 4000, оп. 1, спр. 35, арк. 25.
 93 З родини Бородаєвських / Передмова, упорядкування і примітки В.М. Влащенко // Сумський історико-архівний журнал. – 2005. – Вип. 1. – С. 31.
 94 ЦДАВО України, ф. 3859, оп. 2, спр. 53, арк. 10.
 95 Там само, оп. 1, спр. 205, арк. 387.
 96 Там само, ф. 3879, оп. 1, спр. 217, арк. 11.
 97 Помер проф. Бородаєвський // Краківські вісті (тижневик). – 1942. – Ч. 8. – С. 7.
 98 Проф. С.В. Бородаєвський // Голос. – Берлін, 1942. – Ч. 1-2. – С. 7.

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ ВЧЕНОГО

- 28 серпня 1870 р. народився у м. Охтирка Харківської губернії.
 1878-1889 рр. навчався у І Харківській чоловічій гімназії.
 1889-1893 рр. навчався на юридичному факультеті Харківського університету.
 1893-1895 рр. служив у Вінгрельському гренадерському ЙІВ Великого князя Миколи Михайловича полку.
 1895-1896 рр. працював в окружному суді м. Тифліс.
 1896 р. переїхав до Санкт-Петербурга, почав працювати у Міністерстві фінансів.
 1900-1915 рр. працював у Санкт-Петербурзькому (Петроградському) відділенні Комітету щодо сільських ощадно-позичкових і промислових товариств.
 1904 р. брав участь у роботі Особливої наради щодо потреб сільськогосподарської промисловості під головуванням міністра фінансів С.Ю. Вітте.
 1909 р. перейшов працювати до Міністерства торгівлі і промисловості.
 3 1912 р. викладав на Вищих комерційних курсах М.В. Победінського.
 3 1915 р. викладав у Петроградському політехнічному інституті.
 1917 р. обраний головою Всеросійської ради з'їздів діячів середньої і дрібної промисловості та торгу.
 1918 р. заступник міністра торгівлі і промисловості Української Держави.
 Лютий 1919 р. член делегації УНР на переговорах з представниками країн Антанти в Одесі.
 Літо 1919 р. організував та очолив Всеукраїнський союз виробничих кооперативів "Трудсоюз" (Одеса).
 Грудень 1919 р. виїхав в еміграцію.
 1920-1921 рр. входив до складу Російської академічної групи в Парижі.
 1921 р. викладав у Міжнародній академії в Брюсселі.
 1921-1922 рр. викладав на Російському відділі Паризького університету.
 Січень 1923 р. переїхав до ЧСР.

1922-1935 рр.	доцент, професор (з 15 січня 1924 р.) кафедр історії кооперації та кооперації продуцентів УГА.
1923-1942 рр.	надзвичайний, звичайний (з 10 грудня 1927 р.) професор кафедри кооперації УВУ.
9 січня 1925 р.	обраний дійсним членом Українського інституту громадознавства (Українського соціологічного інституту) у Празі.
1925 р.	організував Українське університетське товариство для Ліги Націй при УГА.
1928 р.	здобув премію Монтаю Бертон за роботу "Економічні проблеми і мир".
1928-1932 рр.	декан економічно-кооперативного факультету УГА.
1930-1932 рр.	продекан факультету права і суспільних наук УВУ.
1931 р.	виступив одним із фундаторів Міжнародного інституту кооперативних студій у Базелі.
1932-1942 рр.	працював в УТГІ.
1941 р.	брав участь у роботі сільськогосподарської фахової комісії при Культурно-науковому видавництві УНО в Празі.
6 лютого 1942 р.	помер у Празі.
10 лютого 1942 р.	похований на Ольшанському цвинтарі у Празі.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНУ І ГРОМАДСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ С.В. БОРОДАЄВСЬКОГО

1. Бородаевский // Новый энциклопедический словарь / Под общ. ред. К.К. Арсеньева; издатели Ф.А. Брокгауз, И.А. Ефрон. – Т. 7: Бобриников-Брачное право. – СПб.: Типография Акционерного Общества "Брокгауз-Ефрон", [1912]. – Стб. 622.
- 1а. Те саме // Энциклопедический словарь Брокгауз и Ефрон. Биографии: В 12-ти т. / Отв. ред. В.М. Карев, М.Н. Хитров. – Т. 2. Бейер-Вакеръ. – Репринтное издание. – М.: Большая российская энциклопедия, 1992. – С. 439.
2. Болюча втрата // Львівські вісті. – 1942. – Ч. 33. – С. 3.
3. Миронович Д. Проф. Сергій Бородаєвський // Краківські вісті (щоденник). – 1942. – Ч. 29. – С. 3.
4. Наші втрати // Наші дні. – Львів, 1942. – Ч. 4. – С. 14.
5. [Некролог] // Краківські вісті (щоденник). – 1942. – Ч. 28. – С. 4.
6. Помер проф. Бородаєвський // Краківські вісті (тижневик). – 1942. – Ч. 8. – С. 7.
7. Помер проф. Сергій Бородаєвський // Львівські вісті. – 1942. – Ч. 38. – С. 3.
8. Посмертна згадка. Проф. Сергій Бородаєвський // Рідна земля. – Львів, 1942. – Ч. 9. – С. 7.
9. Проф. Сергій Бородаєвський // Бюлетень Головної Управи УНО в Німеччині. – Берлін, 1942. – Ч. 11. – С. 9.
10. Проф. Сергій Бородаєвський // Голос. – Берлін, 1942. – Ч. 1-2. – С. 7.
11. Проф. Сергій Бородаєвський // Наступ. – 1942. – Ч. 8. – С. 6.
12. Сергій Бородаєвський // Українська дійсність. – Берлін, 1942. – Ч. 5. – С. 4.
13. Витанович І. Бородаєвський // Енциклопедія українознавства. Словникова частина / Гол. ред. В. Кубійович. – Т. І. – Репринтне видання. – К., 1993. – С. 162.
14. Власенко В.М. С.В. Бородаєвський – видатний український кооператор // Червоний промінь. – Суми, 1994. – № 32. – С. 3.
- 14а. Те саме // Самостійна Україна. – К., 1994. – Ч. 40. – С. 3.
15. Власенко В.М. Видатний кооператор [С. Бородаєвський] // Наука і суспільство. – К., 1995. – № 5/6. – С. 11-13.

- 15а. Те саме [зі скороченнями] // Прапор перемоги. – Охтирка, 1995. – № 13. – С. 2.
16. Власенко В.М. Видатний український кооператор. До 125-ліття з дня народження С.В. Бородаєвського // Український технічно-господарський інститут. Наукові записки. – Мюнхен, 1995. – Т. XXX. – С. 133-142.
17. Власенко В.М. Викреслений з історії. До 125-ліття з дня народження С.В. Бородаєвського // Господар. – Суми, 1995. – № 15. – С. 3; № 16. – С. 3; № 17. – С. 2.
18. Власенко В.М. Український кооператор [С. Бородаєвський] // Пороги: Часопис для українців в Чеській Республіці. – Прага, 1995. – № 4. – С. 6-7; 1996. – № 1. – С. 2-3; № 2. – С. 5.
19. Власенко В. Бородаєвський // Українська журналістика в іменах / За ред. М.М. Романюка. – Вип. III. – Львів, 1996. – С. 42-45.
20. Власенко В.М. Бородаєвський Сергій Васильович // Енциклопедія Сумщини (матеріали). – Вип. I. Діячі науки / За ред. В.Б. Звагельського. – Суми: СумДУ, 1998. – С. 7.
21. Власенко В.М. Сергій Бородаєвський – видатний український кооператор // Український світ. – К., 1998. – Т. 16. – № 4-6. – С. 20-21.
22. Власенко В.М. Сергій Бородаєвський (1870–1942) // Українські кооператори. Історичні нариси / С. Гелей (ред.). – Львів: Коопосвіта, 1999. – Кн. I. – С. 201-210.
23. До біографії С.В. Бородаєвського / Передмова і упорядкування В. Власенка // Сумська старовина. – 1999. – №№ V-VI. – С. 70-74.
24. Аліман М. Сергій Бородаєвський (1870-1942) // Вісник Полтавської кооперативної ліги. – 2000. – № 8. – С. 2-4.
25. Сергій Бородаєвський (1870-1942) // Аліман М.В., Гавриленко Ю.М. Видатні діячі кооперативного руху та їх ідеї. – Донецьк: ПРО-ЕКТ, 2000. – С. 205-206.
26. Бенч Н. Бородаєвський // Народжені Україною. Меморіальний альманах. – Т. 1: А-К. – К.: Євроімідж, 2002. – С. 248-249.
27. Бородаєвський С.В. // Хто є хто в економічній історії України: Навчальний посібник-довідник / За ред. Ю.М. Чекушиної. – Дніпропетровськ: РВК НГУ, 2002. – С. 11-12.
28. Теоретик, організатор та історик кооперації // Злупко С. Персоналії і теорії української економічної думки. – Львів: Євросвіт, 2002. – С. 301-303.
- 28а. Те саме // Злупко С. Українська економічна думка. Постаті і теорії. – Львів: Євросвіт, 2004. – С. 306-308.
- 28б. Те саме // Львівський політехнік. – 1995. – 8 грудня.

29. Марочко В.І. Бородаєвський // Енциклопедія історії України. – Т. I: А-В. – К.: Наукова думка, 2003. – С. 351.
30. Власенко В.М. Бородаєвський // Енциклопедія Сучасної України. – Т. 3: Біо-Бя. – К., 2004. – С. 358.
31. Власенко В.М. Бородаєвський // Сумщина в іменах: Енциклопедичний довідник. – 2-е вид., перероб. та доп. – Суми: РВО “АС-Медіа”, 2004. – С. 48-49.
32. Власенко В.М. І кооператор, і дипломат [С. Бородаєвський] // Політика і час. – К., 2005. – № 9-10. – С. 121-125.
33. Власенко В.М. Історик кооперації. До 135-річчя від дня народження Сергія Бородаєвського // Земляки. Альманах Сумського земляцтва в Києві. – Суми: Собор, 2005. – Вип. 2. – С. 102-105.
34. Власенко В.М. С.В. Бородаєвський про взаємовідносини земств і кооперації (до 135-ліття з дня народження вченого) // Сумська старовина. – 2005. – № XV. – С. 16-22.
35. Власенко В.М., Власенко В.В. Корифей кооперативної справи (До 135-річчя від дня народження С.В. Бородаєвського) // Сумський історико-архівний журнал. – 2005. – Вип. I. – С. 11-22.
- 35а. Те саме [зі зміненою назвою] Сергій Бородаєвський: штрихи до біографії (до 135-річчя з дня народження) // Ridna Mowa / Рідна мова: кварталник Українського вчительського товариства у Польщі. – Долне М'ясто, 2005. – № 5. – С. 128-133.
- 35б. Те саме [зі зміненою назвою] Корифей кооперації // Вісті Центральної спілки споживчих товариств України. ДВ-вкладка. – К., 2007. – № 33. – С. 8-12.
36. З родини Бородаєвських / Передмова, упорядкування і коментарі В.М. Власенка // Сумський історико-архівний журнал. – 2005. – Вип. I. – С. 23-32.
37. Глушан О.В. С.В. Бородаєвський про кооперацію у Чехословаччині // Університет. – К., 2009. – № 3. – С. 77-82.
38. Глушан О.В. С.В. Бородаєвський: документи до біографії // Пам'ятки: археографічний щорічник. – К., 2009. – Т. 10. – С. 124-137.
39. Глушан О.В. Участь С.В. Бородаєвського в роботі Наукової Колегії Українського національного музею-архіву // Актуальні питання історії та культури. Матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів та студентів (23-24 квітня 2009 р.). – Вип. III. – Суми: Вид-во СумДУ, 2009. – С. 34-38.
40. Власенко В.М., Глушан О.В. Робота С.В. Бородаєвського в Українській Господарській Академії (штрихи до науково-педагогічної біографії) // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – № X-XI. – С. 114-134.

41. Глушан О.В. Внесок С.В. Бородаєвського у розвиток української вищої кооперативної освіти // Міжнародний кооперативний рух: історичний досвід і сучасна практика: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2010. – С. 124-127.

42. Глушан О.В. "Історія кооперації" С.В. Бородаєвського як пам'ятка української кооперативної думки // Український селянин: зб. наук. праць / За ред. А.Г. Морозова. – Черкаси: Черкаський національний ун-т ім. Б. Хмельницького, 2010. – Вип. 12. – С. 206-208.

43. Глушан О.В. Основні напрямки громадської діяльності С.В. Бородаєвського в еміграції // Актуальні питання вітчизняної та світової історії. Зб. матер. Всеукр. наук. конф. – Суми: Вид-во СумДУ, 2010. – С. 169-172.

44. Глушан О.В. Особовий архівний фонд С.В. Бородаєвського: історія створення та джерельне значення матеріалів // Сумська старовина. – 2010. – № XXX. – С. 177-184.

45. Глушан О.В. С. Бородаєвський – історик українського кооперативного руху // Дні науки історичного факультету: Матеріали III Міжнародної наукової конференції молодих учених, присвяченої 65-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній Війні / Київський національний ун-т ім. Т. Шевченка. – Вип. III: у 4-х ч. – Ч. 4. – К., 2010. – С. 55-58.

46. Глушан О.В. С.В. Бородаєвський – професор кооперації українських еміграційних вищих навчальних закладів // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – № VIII-IX. – С. 199-204.

*Герб
дворянського
роду
Бородаєвських*

*С.В. Бородаєвський –
підпоручик Мінгрельського
гренадерського полку
Його Імператорської Високості
Великого Князя
Миколи Михайловича.
Тифліс, січень 1895 р.*

*С.В. Бородаєвський –
гімназист I Харківської
чоловічої гімназії.
Харків, 18 жовтня 1887 р.*

*Олександра Антонівна –
дружина С.В. Бородаєвського*

*Василь Сергійович –
син С.В. Бородаєвського,
випускник I Петроградської гімназії.
Петроград, квітень 1917 р.*

*Василь Сергійович Бородаєвський (другий справа у середньому ряду)
– старший офіцер, гардемарин. Серед плаваючого складу
допоміжного крейсера "Орел". 1918-1919 рр.*

*Сергій Васильович й Олександра Антонівна
Бородаєвські. Травень 1936 р.*

Віра Олександрівна –
племінниця
С.В. Бородаєвського. 1910-ті рр.

Сергій Васильович й Олександра
Антонівна Бородаєвські.
Лозанна. 1930-ті рр.

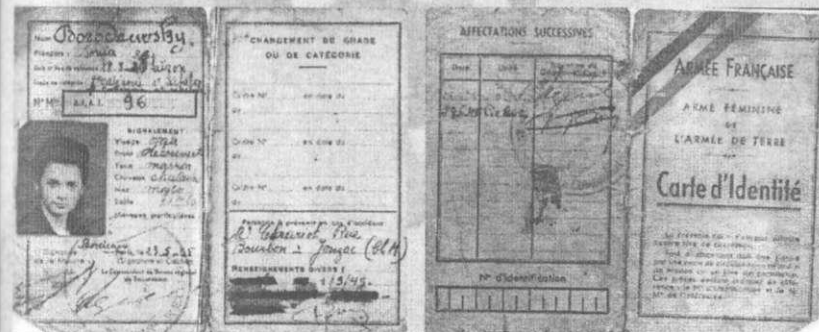

Справа наліво: Мадаліна – перша дружина Василя Сергійовича,
Василь Сергійович, Олександра Антонівна,
Сергій Васильович Бородаєвські, невстановлена особа

Соня Бородаєвська – онука
С.В. Бородаєвського

Соня Бородаєвська
під час риболовлі

Військовий квиток Соні Бородаєвської

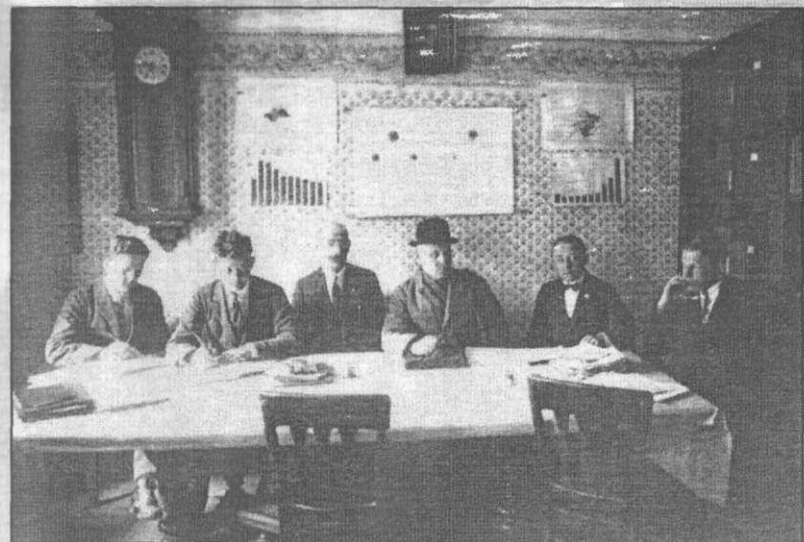

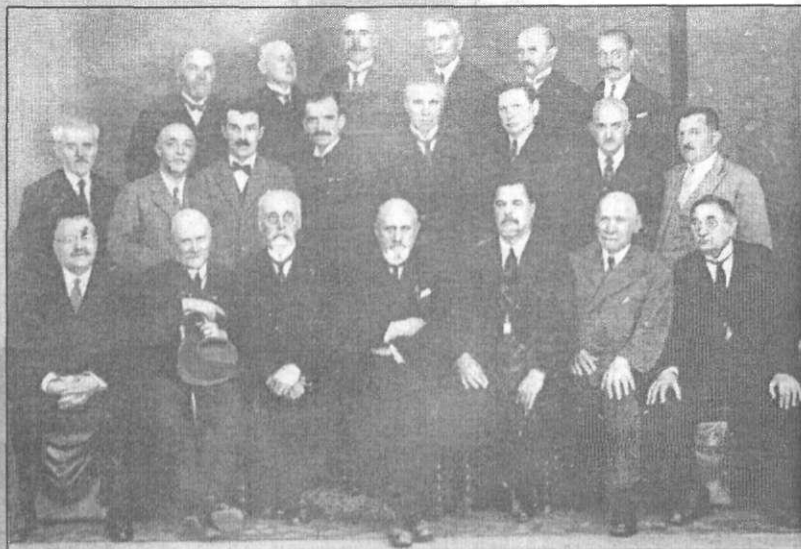
*Василь Сергійович Бородаєвський
із другою дружиною Франсуазою*

*С.В. Бородаєвський (третій зліва у першому ряді) серед викладачів
УГА. Подєбради. Кінець 1920-х рр.*

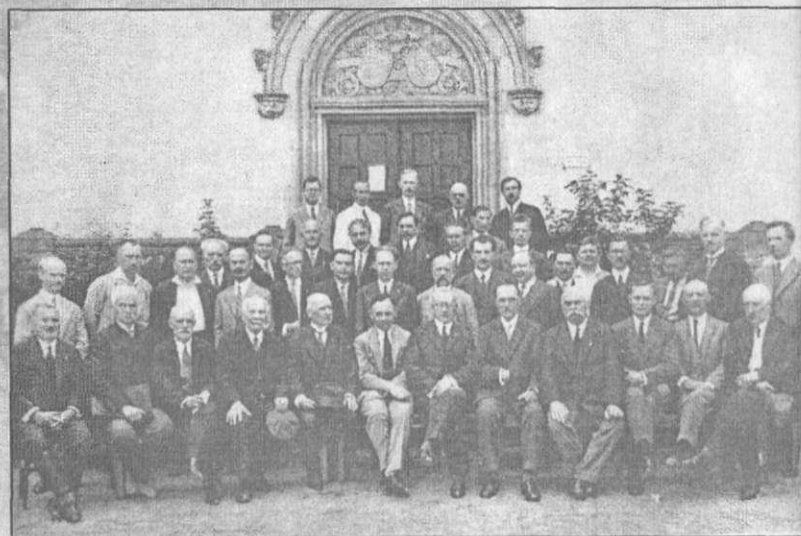
*С.В. Бородаєвський (четвертий зліва)
серед керівників ощадно-позичкового товариства при УГА.
Подєбради. Кінець 1920-х рр.*

*С.В. Бородаєвський (другий зліва у третьому ряді)
серед професорів УВУ. Прага. Середина 1920-х рр.*

*С.В. Бородаєвський (п'ятий зліва у першому ряді)
у колі викладачів УГА. Подєбради. 1932 р.*

ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНИХ ПРАЦЬ С.В. БОРОДАЄВСЬКОГО

1898

1. Незаконнорожденные в крестьянской среде // Русское богатство. – СПб., 1898. – № 10. – С. 233-251.

1899

2. К пересмотру законодательства о крестьянах (Об условиях выхода крестьян из сельских обществ) // Русское богатство. – 1899. – № 5-8. – С. 211-224.
- 2а. Те саме [окремий відтиск з журналу]. – [Б.м. і р.]

1900

3. Где достать ремесленнику денег на хозяйственные расходы и как улучшить условия приобретения сырья и сбыта ремесленных изделий. – СПб.: Тип. Р. Голике, 1900. – 58 с.
4. [Авторство не указано] Обороты ссудо-сберегательных товариществ по займам из Государственного Банка. – СПб.: Тип. И.Н. Скороходова, 1900. – 58 с.
5. [Авторство не указано] Crédit populaire en Russie. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1900.

1901

6. Международный конгресс по народному кредиту в Париже. – СПб.: Тип. И.Н. Скороходова, 1901. – 4+П+87 с.
7. Мелкий народный кредит // Земледелец. – СПб., 1901. – № 3-5.

1902

8. Организация мелкого народного кредита в Румынии. Справка. – СПб.: Тип. В. Кирибаума, 1902. – 25 с.

1903

9. [Укладач] Указатель книг и статей о кооперации и мелком народном кредите / Под ред. П.А. Соколовского. – СПб.: Тип. И.Н. Скороходова, 1903. – 124 с.

1904

10. [Укладач] Кооперация. Свод трудов местных комитетов по 49 губерниям Европейской России / Высочайше учрежденное Особое совещание о

- нуждах с.-х. промышленности. – СПб.: Тип. В.Ф. Киришаума, 1904. – 6+171 с.
11. [Укладач] Кредит. Свод трудов местных комитетов по 49 губерниям Европейской России / Высочайше учрежденное Особое совещание о нуждах с.-х. промышленности. – СПб.: Тип. В.Ф. Киришаума, 1904. – 10+427 с.
12. Нужды мелкого кредита по мнению местных деятелей. – СПб.: Тип. И.Н. Скороходова, 1904. – 56 с.
- 12а. Те саме // Сообщения. Санкт-Петербургское отделение Комитета о сельских сберегательных и промышленных товариществах. – СПб., 1904. – № 19.

1905

13. Кредитные товарищества. Сущность образцового их устава и порядок их открытия. – СПб., 1905.
14. Ссудо-сберегательные товарищества. Сущность образцового их устава и порядок их открытия. – СПб., 1905.
15. Учреждения мелкого кредита в 1903 г. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1905. – 2+23 с.
16. [Авторство не указано] Le crédit populaire et la coopération en Russie. – [СПб.], 1905.

1906

17. Мелкий кредит (Новый закон об учреждении мелкого кредита). – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1906. – 88 с.
Рец.: Бородаевский С.В. Мелкий кредит. Изд. С.-Петербургского Отделения Комитета о сельских ссудо-сберегательных и промышленных товариществах. СПб. 1906 г. // Хроника учреждений мелкого кредита. – СПб., 1906. – № 4. – С. 62.
18. Ссудо-сберегательные и кредитные товарищества: (Их значение. Сущность их образцовых уставов. Порядок открытия т-в. Союзы их. Число т-в и размеры их оборотов). – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1906. – 64 с.
19. Из поездки по Украине // Украинский вестник. – СПб., 1906. – № 9. – С. 675-680.
20. Из поездки по Украине. II // Украинский вестник. – 1906. – № 10. – С. 731-738.
21. [Псевдоним: Полтавец] Краткие данные о деятельности в 1905 году I Отдела учреждений мелкого кредита С.-Петербургского Отделения Комитета о ссудо-сберегательных и кредитных товариществах // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1906. – № 3. – С. 45.
22. Памяти М.Я. Герценштейна // Украинский вестник. – 1906. – № 12. – С. 831-838.
23. Памяти П.А. Соколовского // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1906. – № 12. – С. 169-170.

24. Съезд представителей кредитных товариществ Курской губернии // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1906. – № 1. – С. 10-11.
25. [Псевдоним: Полтавец] Товарищества в Германии // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1906. – № 6. – С. 80.
26. [Псевдоним: Полтавец] Управление по делам мелкого кредита в 1904 и 1905 гг. // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1906. – № 2. – С. 27.

1907

27. Как устроить мелкий кредит в городах. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1907. – 16 с.
28. [Укладач] Сборник по мелкому кредиту (Законоположения, образцовые уставы учреждений мелкого кредита, административные распоряжения, операционные правила, сенатские решения, практические советы и указания). – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1907. – 2+IV+XXVIII+276 с.
Рец.: Лейтес К. Бородаевский С.В. Сборник по мелкому кредиту. Издание 3-е. СПб. 1911 // Экономист России. – СПб., 1911. – № 10. – С. 16.
[Криptonim: С...о] Бородаевский С.В. Сборник по мелкому кредиту. С.-Петербург 1912 года. Издание С.-Петербургского Отделения Комитета о сельских сс. и пром. т-вах. Изд. 4-е, дополненное и исправленное // Сплотчина. – СПб., 1912. – № 11. – С. 218.
[Криptonim: С-о] Бородаевский С.В. Сборник по мелкому кредиту. Петроград 1915 г. Стр. VIII-642. Изд. Петроградского Отделения Комитета о сельских сс. и пром. т-вах. Изд. 6-е, дополненное и исправленное // Сплотчина. – 1915. – № 16. – С. 224.
29. [Редактор] Труды съезда деятелей по мелкому кредиту в Санкт-Петербурге в 1907 г. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1907. – VI+72 с.
30. [Псевдоним: Полтавец] Деятельность Управления по делам мелкого кредита со времени его открытия по 1907 год // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1907. – № 3. – С. 38-40.

1908

31. Законопроект о кооперативных товариществах. – СПб.: Тип. ред. период. изд. Мин. Фин., 1908. – 32 с.
32. Сельско-хозяйственные кооперации в Германии. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1908. – 117+III с.
- 32а. Те саме. Сельско-хозяйственные товарищества в Германии (Извлечение из брошюры “Сельско-хозяйственные кооперации в Германии”). – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1908. – 76+3 с.

* Збірник витримав 6 видань: 1909. – 2+VI+492 с.; 1911. – 2+IV+4+458 с.; 1912. – 2+VI+II+540 с.; 1913. – 8+VIII+614 с.; 1915. – 2+VIII+642 с.

326. Те саме [Переклад] Хліборобські спілки в Німеччині / Переклад з рос. – Чернівці, 1908. – 94 с.
33. [Авторство не вказано] La petit crédit en Russie. – Bruxelles, 1908.
34. А.И. Чупров (некролог) // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1908. – № 3. – С. 54-55.
35. Т-ва для сбыта хлеба в Германии // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1908. – № 11-12. – С. 198-203.
36. [Псевдонім: Полтавець] Управление по делам м.к. в 1907 году // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1908. – № 7-8. – С. 148-150.

1909

37. Про кредитні кооперації (позичково-зберігальні та кредитні товариства) / Переклад з рос. П. Стебницького. – СПб.: Изд. Благотворительного о-ва издания общепольных и дешевых книг, 1909. – 50 с.
38. Сільськогосподарські (хліборобські) спілки в Німеччині. – СПб., 1909.
39. Современное положение мелкого кредита в России. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1909. – 4+IV+71+I+VII+1 с.
40. Австрийское правительство и ремесленная промышленность // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 5. – С. 118-119.
41. [Псевдонім: Полтавець] Деятельность Управления по делам мелкого кредита в 1908 году // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 8. – С. 167-169.
42. [Криптонім: С. Б-скій] Как действуют товарищества по продаже яиц в Германии // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 6. – С. 134-135.
43. [Криптонім: С.Б.] Кооперативные съезды в Германии и Австрии // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 7. – С. 155.
44. [Псевдонім: Полтавець] Кооперативный сбыт яиц в Германии // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 3. – С. 72.
45. Областные управления и кооперация в Австрии // Вестник кооперации. – СПб., 1909. – Кн. 1. – С. 72-84.
46. [Криптонім: С.Б.] Памяти Шульце-Делича (По поводу 100-летия со дня рождения) // Вестник кооперации. – 1909. – Кн. 1. – С. 7-10.
47. Современное положение мелкого кредита в России // Вестник финансов, промышленности и торговли. – СПб., 1909. – № 36. – С. 400-406; № 37. – С. 434-438; № 38. – С. 482-488.
48. [Рецензія] Глебов А.В. Артельные маслодельни // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 6. – С. 138.
49. [Рецензія, криптонім: С.Б.] Глебов А.В. Кредитные товарищества // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 4. – С. 99.

50. [Рецензія, криптонім: С. Б-скій] Глебов А.В. Сельские потребительные общества // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 9. – С. 210.
51. [Рецензія, криптонім: С. Б-скій] Глебов А.В. Сельскохозяйственные общества. СПб. // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 9. – С. 210-211.
52. [Рецензія] Глебов А.В. Трудовые артели // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 6. – С. 138.
53. [Рецензія] Жид Шарль. Кооперация. С.-Петербург. 1909 г. // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 6. – С. 139.
54. [Рецензія, криптонім: С. Б-скій] Каратьгин Е.С. В стране крестьянских товариществ. СПб. 1909 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 10. – С. 218-219.
55. [Рецензія] Кульжный А.Е. Как вести дела кредитного товарищества / Под ред. А.П. Мертвого. М., 1908 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 6. – С. 138.
56. [Рецензія, криптонім: С. Б-скій] Мюллер Г. Как основать и организовать общество потребителей. Перев. с немецкого И.А. Шапиро. СПб. // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 9. – С. 210.
57. [Рецензія, криптонім: С.Б.] Николаев А.А. Теория и практика кооперации // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 4. – С. 99-100.
58. [Рецензія, криптонім: С. Б-скій] Озеров И.А. Что такое общество потребителей, как его основать и вести. Изд. 3. Москва, 1909 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 9. – С. 209-210.
59. [Рецензія, псевдонім: Полтавець] Отчет Управления по делам мелкого кредита. СПб. 1909 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 9. – С. 209.
60. [Рецензія, криптонім: С.Б.] Первый всероссийский кооперативный съезд 16-21 апреля 1908 г. Труды, изданные бюро московского союза потребительных обществ // Экономист России. – 1909. – № 15. – С. 18.
61. [Рецензія] Слобожанин М. Смотр кооперативным силам. СПб. 1909 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1909. – № 6. – С. 138-139.

1910

62. Болгарский Земледельческий Банк // Экономист России. – 1910. – № 33. – С. 1-3.
63. [Криптонім: С. Б-скій] Задачи государства в области хлебной торговли // Экономист России. – 1910. – № 27. – С. 2-4.
64. Индия // Сплотчина. – 1910. – № 7.

65. Кооперация среди славян // Вестник кооперации. – 1910. – Кн. 3. – С. 68-109.
66. Краткие данные о деятельности I Отдела в 1909 году // Вестник кооперации. – 1910. – Кн. 2. – С. 152.
67. Открытое письмо моим доброжелателям // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1910. – № 5. – С. 71.
68. [Псевдоним: Полтавец] Содействие французского правительства мелкому кредиту // Сплотчина. – 1910. – № 1. – С. 20-21.
69. Союзы учреждений мелкого кредита // Вестник кооперации. – 1910. – Кн. 2. – С. 54-97.
70. 37-й конгресс Главного союза австрийских т-в Шульце-Делича // Сплотчина. – 1910. – № 7. – С. 135.
71. [Криптоним: С. Б-ский] Что делать против падения хлебных цен // Экономист России. – 1910. – № 23. – С. 3-5.
72. [Рецензия] Д-р Ганс Мюллер. Теория классово-борьбы и принцип нейтралитета кооперативного движения. Перев. с немецкого Л.Щ. с предисловием М.Л. Хейсина. СПб. 1909 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1910. – № 3. – С. 46.
73. [Рецензия] Ежегодник Министерства Финансов. СПб. 1909 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1910. – № 5. – С. 71.
74. [Рецензия] Озеров И.Х. Горные заводы Урала. 1910 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1910. – № 5. – С. 71.
75. [Рецензия] Поссе А. По Европе и России // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1910. – № 2. – С. 37.
76. [Рецензия] Труды Казанского Областного Съезда представителей губернских земств. Казань. 1909 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1910. – № 7. – С. 92-93.
77. [Рецензия] Труды, постановления и резолюции съездов представителей учр-ний м.к. в 1907 и 1908 гг. // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1910. – № 2. – С. 37.
78. [Рецензия] Туган-Барановский М.И. Основы Политической Экономии. СПб. 1909 // Хроника учреждений мелкого кредита. – 1910. – № 7. – С. 92.
79. [Рецензия, криптоним: Б-кий] Cooperator's Year Book 1910. Cooperative Productive Federation. Ztd. // Вестник кооперации. – 1910. – Кн. 1. – С. 159-160.
80. [Рецензия, криптоним: Б-кий] "The Co-operative News" № 1, 2, 3 и 4. "The Scottish Cooperator", Jan. 14 и 21. "Кооперативные новости", "Шотландский кооператор" // Вестник кооперации. – 1910. – Кн. 1. – С. 153-155.

1911

81. Кредит для ремесленников. Доклад. – СПб.: Тип. инж. Г.А. Бернштейна, 1911. – 16 с.
82. Ремесленная промышленность на Западе и в России. – СПб., 1911.
83. Союзы учреждений мелкого кредита (История их возникновения, характер деятельности, примерные уставы, порядок устройства, советы и указания). – СПб.: Тип. т-ва "Грамотность", 1911. – IV+62 с.
84. [Криптоним: С. Б-ский] К предстоящей хлебной кампании // Экономист России. – 1911. – № 33. – С. 1.
85. Кооперативные зернохранилища // Вестник кооперации. – 1911. – Кн. 4. – С. 3-25.
86. [Співавт., криптоним: С.Б.] Статистика кредитных коопераций в России // Вестник кооперации. – 1911. – Кн. 4. – С. 50-55.

1912

87. Законопроект о кооперативных т-вах [Доклад] // Труды Первого Всероссийского Съезда деятелей по мелкому кредиту и сельскохозяйственной кооперации в С.-Петербурге 11-16 марта 1912 г. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1912. – С. 256-259.
88. Зернохранилища-элеваторы и кооперативный сбыт хлеба. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1912. – V+III+208 с., илл. Рец.: Ильин В.Д. Бородаевский С.В. "Зернохранилища-элеваторы и кооперативный сбыт хлеба". СПб. 1912 г. // Вестник мелкого кредита. – 1912. – № 39. – С. 1240-1242. [Криптоним: С.О.] Бородаевский С.В. Зернохранилища-элеваторы и кооперативный сбыт хлеба. Изд. С.-Петер. Отд. Комитета о сельских с.с. и пр. т-вах. С.-Петер. 1912 г. // Сплотчина. – 1912. – № 11. – С. 218. [Криптоним: В. П-ва] Бородаевский С.В. Зернохранилища-элеваторы и кооперативный сбыт хлеба. С.-Петербург, 1912 г. // Кооперативная жизнь. – М., 1913. – № 3-4. – С. 74.
89. Кооперация среди славян (кредитная кооперация; потребительские общества; производственная кооперация, товарищества по совместным закупкам и сбыту, кооперативные элеваторы и прочее). – СПб.: Изд. Упр. по делам м. к., 1912. – II+VIII+80 с. Рец.: [Криптоним: В. Т-анць] Бородаевский С.В. Кооперация среди славян. С.-Петербург 1912 г. // Вестник мелкого кредита. – СПб., 1912. – № 21. – С. 668-669.
90. К некоторым вопросам, рассмотренным Петербургским Кооперативным Съездом // Сплотчина. – К., 1912. – № 4. – С. 67-69.
91. Основные начала законопроекта о кооперативных товариществах и их союзах [Тезисы доклада] // Труды Первого Всероссийского Съезда

деятели по мелкому кредиту и сельско-хозяйственной кооперации в С.-Петербурге 11-16 марта 1912 г. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1912. – С. 259-261.

92. Памяти П.А. Соколовского // Вестник мелкого кредита. – 1912. – № 49. – С. 1561-1564.

93. Первый Всероссийский Съезд деятелей по мелкому кредиту и с.-хоз. кооперации // Вестник мелкого кредита. – 1912. – № 1. – С. 23-25.

94. Элеваторы-зернохранилища и кооперативный сбыт хлеба [Тезисы доклада] // Труды Первого Всероссийского Съезда деятелей по мелкому кредиту и сельско-хозяйственной кооперации в С.-Петербурге 11-16 марта 1912 г. – СПб.: Изд. СПб. Отд. Ком. о сел. сс.-сб. и пром. т-вах, 1912. – С. 79-80.

1913

95. Кооперация, земство и кустарная промышленность. – СПб.: Тип. инж. Г.А. Бернштейна, 1913 – I+II+III+36 с.

Рец.: [Криптонім: Д-ичъ] Бородаевский С.В. Кооперация, земство и кустарная промышленность. СПб. 1913 г. // Вестник Всероссийских съездов деятелей по кустарной промышленности. – СПб., 1913. – № 13. – С. 85-86.

96. Вниманию кооператоров // Вестник мелкого кредита. – 1913. – № 11. – С. 421-422.

96а. Те саме // Кооперативная жизнь. – 1913. – № 9. – С. 28.

96б. Те саме // Сплотчина. – 1913. – № 5. – С. 98.

97. Московский Народный банк // Сплотчина. – 1913. – № 11. – С. 209-211.

98. Памяти Гааса // Вестник мелкого кредита. – 1913. – № 12. – С. 431-433.

99. Стыдно! // Сплотчина. – 1913. – № 17. – С. 333.

100. [Рецензия, криптонім: С. Б-скій] Клопов А.А. Самодеятельность и земство в народной жизни России. СПб., 1913 // Сплотчина. – 1913. – № 19. – С. 372.

1914

101. La coopération en Russie. – Roma, 1914.

1915

102. Война, сельское хозяйство и будущие торговые договоры. – СПб., 1915.

103. Новые союзы // Сплотчина. – 1915. – № 8. – С. 122.

104. [Криптонім: С. Б-скій] Памяти графа С.Ю. Витте // Сплотчина. – 1915. – № 5. – С. 76-77.

105. Посредничество в учр. м. к. // Сплотчина. – 1915. – № 12. – С. 181-182.

106. Потребительская кооперация // Вестник мелкого кредита. – 1915. – № 35. – С. 1468-1479; № 36. – С. 1520-1528; № 40. – С. 1714-1717; № 41. – С. 1775-1779; № 42. – С. 1805-1811.

1916

107. Война, сельское хозяйство и будущие торговые договоры: Доклад 4 Общему собранию Всероссийской с.-х. палаты в феврале 1916 г.: (К вопросу экономической самостоятельности России). – Пг.: Тип. т-ва п.ф. “Электро-тип. Н.Я. Стойковой”, 1916. – 43 с.

108. Потребительская кооперация (К вопросу о способах дальнейшего развития потребительских обществ). – Пг.: Тип. Т-ва “Наш век”, 1916. – 48 с.

109. Договорные объединения и кооперация // Вестник кооперации. – 1916. – Кн. 1. – С. 25-50.

110. Кооперация и война // Кооперативный мир. – М., 1916. – № 1. – С. 98-99.

111. Потребительская кооперация // Вестник мелкого кредита. – 1916. – № 33. – С. 1331-1336; № 34. – С. 1370-1375.

1923

112. История кооперативного кредита. – Прага, 1923. – 216 с.

113. Важкі часи німецької кооперації // Кооперативний альманах. – Подєбради, 1923. – Кн. 2. – С. 17-24.

1924

114. Історія кооперації. – Подєбради: Видавниче Т-во при УГА, 1924. – II+658+IX с.

115. L'enseignement Supérieur Coopératif: à l'Académie Polytechnique Ukrainienne en Tchecoslovaquie. – Gand: Société coopérative, 1924. – 20 s.

116. Cooperation in Russia during the War // International Labour Review. – Geneva, 1924. – № VIII.

116а. Те саме [франц.] La coopération en Russie pendant la guerre // Revue International du Travail. – Genève, 1924. – № VIII. – P. 277.

1925

117. Історія кооперації. – Прага: Український громадський видавничий фонд, 1925. – 438+7 с.

118. Теорія і практика кооперативного кредиту. – Подєбради: Видавниче Т-во при УГА, 1925. – 367+XIII с.

Рец.: Копоцінський М. С.В. Бородаєвський, професор Української Господарської Академії в Ч.С.Р. – Теорія і практика кооперативного кредиту. На правах рукопису. Подєбради 1925 // Кооперативна Республіка. – Львів, 1928. – Ч. 5. – С. 260-262.

119. XI Міжнародний кооперативний конгрес // Кооперативний альманах. – 1925. – Кн. 3. – С. 46-62.

1926

120. Висновки з історії кооперації // Нова Україна. – Прага, 1926. – Ч. 3-4. – С. 49-53.
121. [Рецензія] Височанський П. Начерк розвитку Української споживчої кооперації. (Дораянська доба). Книгоспілка, 1925, стор. 180 // Нова Україна. – 1926. – Ч. 5-6. – С. 90-92.
122. [Рецензія, криптонім: Проф. С. Б-ський] Масвський. Сільсько-господарська кооперація. Під редакцією І.О. Батова. Книгоспілка, 1925 // Нова Україна. – 1926. – Ч. 5-6. – С. 95-97.
123. [Рецензія] Штандель Э.Н. Курс советского кооперативного права. Книгоспілка. Харків-Київ. 1924 // Нова Україна. – 1926. – Ч. 5-6. – С. 94-95.
124. [Рецензія] Bureau International de Travail. La Coopération dans la Russie de soviets. Genève, 1925 // Суспільство. – Прага, 1926. – № III-IV. – С. 162.
125. [Рецензія] Coopération et prévoyance sociale en Tchécoslovaquie / Rédigé par A. Klímt. Prague, 1924 // Суспільство. – 1926. – № III-IV. – С. 172.

1927

126. Огляд Світової Кооперації і Кооперативної літератури // Нова Україна. – 1927. – Ч. 6-7. – С. 85-89.
127. Принципи кооперативного законодавства // Записки Української Господарської Академії в ЧСР. – Подєбради, 1927. – Т. I. – С. 97-111.
- 127а. Те саме [Відбиток з “Записок Української Господарської Академії в ЧСР”, Т. I]. – Подєбради: Кооперативний фонд ім. Василя Доманицького, 1927. – 16 с.
- 127б. Те саме [чеськ.] Principy družstevního zákonodárství // Zemědělské Družstevní Listy. – Praha, 1927. – №№ 27, 28, 30, 31, 32.
128. Co dostává za své produkty producent, a co platí za ně spotřebitel // Zemědělské Družstevní Listy. – 1927. – 18/II.
129. Einige allgemeine Grundsätze der Genossenschaftsgesetzgebung // International Genossenschaft Bulletin. – London, 1927. – № I.
- 129а. Те саме [франц.] Les principes de la législation cooperative // Bulletin International Coopératif. – Londres, 1927. – № 1.
- 129б. Те саме [англ.] Some General Principles of Cooperative Legislation // International Cooperative Bulletin. – London, 1927. – № 1. – P. 24-27.
130. [Рецензія] Височанський П. Кооперація в суспільстві капіталістичному та радянському. Книгоспілка. Харків-Київ. 1925 Ц. 20 к. // Нова Україна. – 1927. – Ч. 1-2. – С. 118-119.

131. [Рецензія] Кооперативний рух у Польщі // Нова Україна. – 1927. – Ч. 8-9. – С. 98-99.
132. [Рецензія] Система сільсько-хазяйственного кредита в цифрах. Изд. Центрального Сельско-Хозяйственного Банка СССР. Москва 1925 (Під редакцією Н.С. Датюка) // Нова Україна. – 1927. – Ч. 8-9. – С. 100-102.
133. [Рецензія] Gide Charles (Professeur). Les associations Coopératives agricoles. Association pour l'enseignement de la coopération. 85, rue Charlot, Paris // Нова Україна. – 1927. – Ч. 3-5. – С. 120-121.
134. [Рецензія] Profesor D-r Hans Müller. Geschichte der internationalen Genossenschaftsbewegung. Halberstadt. 1925 // Нова Україна. – 1927. – Ч. 8-9. – С. 97-98.

1928

135. Кооперативний збут. – Подєбради, 1928. – 211 с. [скрипти]
136. Кооперація в Чехословацькій республіці // Кооперативна Республіка. – 1928. – Ч. 7-8. – С. 373-374.
137. Проблеми кооперації й мира // Кооперативна Республіка. – 1928. – Ч. 9. – С. 389-390.
138. IV Конгрес Міжнародної Університетської Федерації для Ліги Націй // Студентський вісник. – Прага, 1928. – Ч. 1. – С. 12-15.
139. L'Union Centrale des coopératives agricoles à Prague // Revue des Etudes Coopératives. – Paris, 1928. – № 29.

1929

140. Les crédit agricole cooperative en Tchécoslovaquie (Extrait du “Bulletin du crédit populaire”). – Paris. nákl. vl., 1929. – 22 s.
- 140а. Те саме [укр.] Сільськогосподарський кооперативний кредит в Чехії // Записки Української Господарської Академії в ЧСР. – 1929. – Т. II. – Вип. 1. Факультет економічно-кооперативний. – С. 1-17.
- 140б. Те саме [Відбиток з “Записок Української Господарської Академії в ЧСР”, Т. II]. – Подєбради: Українська Господарська Академія, 1929. – 17 с.
141. Les problèmes économiques et la Paix. – Prague: Édition de l'École polytechnique ukrainienne en Tchécoslovaquie, 1929. – 27+1 s.
- 141а. Те саме [укр.] Економічні проблеми та мир // Український економіст. – Подєбради, 1930. – Ч. 3. – С. 20-46.
142. На вздогін за Кооперативною Республікою // Кооперативна Республіка. – 1929. – Ч. 9. – С. 373-374.
143. Сільсько-господарський кооперативний кредит в Чехословаччині, як приклад самовистарчальності // Кооперативна Республіка. – 1929. – Ч. 2. – С. 85-86.

144. Ювілей проф. В.Ф. Тотоміянца // Кооперативна Республіка. – 1929. – Ч. 3. – С. 125-126.
- 144a. Te same [франц.] Le Jubilé du Professeur W. Totomianz // Revue des Etudes Coopératives. – 1929. – № 30. – P. 213.
145. Die russische Kleinkreditverwaltung // Genossenschaftliche Enzyklopädie / Red. von Prof. Totomianz. – Berlin, 1929.
146. La coopération agricole en Tchécoslovaquie // La Revue Internationale d'agriculture. – Roma, 1929. – № II.
147. Le commerce extérieur en Tchécoslovaquie // Journal des Economists. – Paris, 1929. – № II.
148. [Рецензія] Von der Decken. Wirtschaft der Tschechoslowakei. München und Leipzig, 1928 // Journal des Economistes. – 1929. – № IV. – P. 110.
149. [Рецензія] Egger A., professeur à l'université de Zürich. La Coopération et le droit coopératif. Genève, 1925 // Суспільство. – 1929. – № III-IV. – С. 163.
150. [Рецензія, криптонім: С.Б.] 30 let české zemědělské družstevní práce. Praha, 1929 // Кооперативна Республіка. – 1929. – Ч. 6. – С. 262-263.
- 150a. Te same [франц.] Trente années d'activité coopérative agricole en Tchécoslovaquie. Prague 1929 // Revue des Etudes des Coopératives. – 1929. – № 31.

1930

151. [Криптонім: Проф. С. Б-ский] Кооперативна торгівля в Чехословаччині // Кооперативна Республіка. – 1930. – Ч. 5. – С. 190.
152. [Криптонім: С.Б.] Поступ кооперації в Чехословаччині // Кооперативна Республіка. – 1930. – Ч. ? – С. 340.
153. Пригніченій кооперації привіт! // Кооперативна Республіка. – 1930. – Ч. 7. – С. 242.
154. Agricultural Cooperative Credit in Czechoslovakia // Journal of Farm Economics. – USA. Ithaca, 1930. – Vol. 8. – № 67. – P. 1402.
155. Crisi nel commercio del latte in Cecoslovacchia // Il Lavoro Cooperativo. – Roma, 1930. – № 21. – P. 5.
156. L'industrie mondiale sucrière et la Tchécoslovaquie // Journal des Economists. – 1930. – № I.
157. La crisis agrícola y la lucha contra ella // Cooperación. – Rosario de Santa Fe, 1930. – 18/XI. – № 409.
158. [Рецензія] Dr. Dvořák. La réforme monétaire en Tchécoslovaquie // Coopération. – 1930. – 6/XII.

1931

159. Чехословацький Національний Банк // Діло. – Львів, 1931. – 5 серпня. – Ч. 173. – С. 3.
- 159a. Te same [франц.] La Banque Nationale de Tchécoslovaquie // Journal des Economistes. – 1931. – № VI.
- 159b. Te same [німец.] Tschechoslowakische National bank // Schweizer Freie Presse. – Baden, 1931. – 11/VIII.
160. Agram reforma u Čehoslovačkej // Zadrugar. – Split, 1931. – № 5. – S. 58.
- 160a. Te same [іспан.] La reforma agraria in Cecoslovacchia // Giornale di agricoltura della Domenica. – Piacenza, 1931. – № 15. – P. 183-184.
161. Agriculture in Czechoslovakia // Link. – Manchester, 1931. – 2/VI.
- 161a. Te same [франц.] L'agriculture en Tchécoslovaquie // L'association ouvrière. – Paris, 1931. – 25/VI.
- 161b. Te same [німец.] Die Lage der Landwirtschaft in der Tschechoslowakei // Deutsche Landwirtschaftliche Presse. – Berlin, 1931. – 20/VI.
162. [Криптонім: Prof. S. B...sky] Broy poljoprivrednih i industrijskih preduzeća u Čehoslovačkej // Zadrugar. – 1931. – № 3. – S. 34.
163. Das Genossenschaftswesen in der Tschechoslowakei // Der Genossenschaftler. – Brugg, 1931. – 4/VII.
- 163a. Te same // Deutsches Landwirtschaftliches Genossenschaftsblatt. – Berlin, 1931. – № 14. – S. 357.
- 163b. Te same [латв.] Kooperacija Tschechoslowakija // Kopdarbiba. – Rīgā, 1931. – 9/VII.
- 163v. Te same [франц.] La Coopération en Tchécoslovaquie // Bulletin du crédit populaire. – Paris, 1931. – № 7.
- 163r. Te same [хорват.] Zadrugarstvo u Čehoslovačkej // Zadrugar. – 1931. – № 11. – S. 141.
164. Die partielle Rationalisierung der Volkswirtschaft in der Tschechoslowakei // Schweizer Freie Presse. – 1931. – № 131.
165. Genossenschaftliche Verbände und Zentralen in der Tschechoslowakei // Deutsches Landwirtschaftliches Genossenschaftsblatt. – 1931. – № 12. – S. 305.
- 165a. Te same [франц.; зі зміною назви] Unions et Centres coopératifs // Bulletin du crédit populaire. – 1931. – № 7.
166. L'Accademia cecoslovacca d'agricoltura // Giornale di agricoltura della Domenica. – 1931. – № 2. – P. 14.

- 166a. Te same [іспан.] La Academia checoslovaca de agricultura // Cooperación. – 1931. – 16/1.
- 166b. Te same // Revista Social y agrarian. – Madrid, 1931. – № 141/193.
- 166v. Te same [англ.] The Czechoslovak agricultural academy // Journal of Farm Economics. – 1931. – Vol. 13. – № 2. – P. 330-331.
167. La crise agricole mondiale // La Revue Nationale Chinoise. – Shanghai, 1931. – № 23. – P. 361.
168. Mesures protectionnistes (Nouvelles de Tchecoslovaquie) // La Revue Nationale Chinoise. – 1931. – № 23. – P. 367.
169. [Криптонім: Prof. S. B-sky] Poljoprivredna kriza i poljoprivredni radnici // Zadrugar. – 1931. – № 6. – S. 72.
170. Zwalczenie kryzysu rolniczego w Czechosłowacji // Poradnic Spółdzielni. – Warszawa, 1931. – I/III. – P. 105.
171. [Рецензія] Timoshenko V. The Danube basin as a producer and exporter of Wheat. Stanford University, California, 1930. in 4°, 100 p. // Український інженер. – Подєбради, 1931. – Ч. 1. – С. 75-76.
- 171a. Te same // Informační zprávy Ministerstva pro zasobování lidu. – Praha, 1931. – Číslo II.
- 171b. Te same [чеськ.] // Věstník Československé Akademie Zemědělské. – Praha, 1931. – Číslo III.
172. [Рецензія, криптонім: Проф. С. Б-ський] Dvořák, L., Dr. La réforme monétaire en Tchecoslovaquie. Paris 1930 // Український інженер. – 1931. – Ч. 1. – С. 80-81.
- 172a. Te same [іспан.] La reforma monetaria en Checoeslovaquia. Por el Dr. Dvořák // Cooperación. – 1931. – № 414.

1932

173. Десять років Високої Кооп. Школи (з крутів Української Господ. Академії в Подєбрадах) // Діло. – 1932. – 30 липня. – Ч. 166. – С. 5.
- 173a. Te same // Свобода. – Джерей-Сіті, 1932. – 10 серпня. – Ч. 185. – С. 2.
- 173b. Te same Десять років української високої кооперативної школи (екон.-кооперат. факульт. УГА) // Кооперативна Республіка. – 1932. – Ч. 10.
174. Кооперативне законодавство на Радянській Україні // Кооперативна Республіка. – 1932. – Ч. ? – С. 459-460.
- 174a. Te same // Український інженер. – 1932. – Ч. 4. – С. 57-58.
175. Сільсько-господарська кооперація на Радянській Україні // Український інженер. – 1932. – Ч. 4. – С. 56-57.

176. Agricultural cooperation among the Germans of Czechoslovakia // Journal of Farm Economics. – 1932. – Vol. 14. – № 2. – P. 354.
- 176a. Te same [хорват.] Njemačke poljoprivredne zadruge u Čehoslovačkoj // Zadrugar. – 1932. – № 4. – S. 42.
177. Behnähriges Jubiläum einer Genossenschaftshochschule // Deutsches Landwirtschaftliches Genossenschaftsblatt. – 1932. – № 15. – P. 385.
178. Borba českog zadrugarstva proti krizi // Zadrugar. – 1932. – № 5. – S. 54.
179. La crisis y Las principales causas // Cooperación. – 1932. – № 548.
180. La nouvelle loi bancaire en Tchecoslovaquie // Journal des Economistes. – Paris, 1932. – № VI.
181. The Indebtedness of Agriculture in Czechoslovakia // Journal of Farm Economics. – 1932. – Vol. 14. – № 2. – P. 355.
182. Une nation grandiosante // Le Journal du Parlement. – Paris, 1932. – 5/VII.
183. Zadrugarstvo u Čehoslovačkoj // Zadrugar. – 1932. – № 12. – S. 140.
184. Združnost poljoprivrednika u Čehoslovačkoj // Zadrugar. – 1932. – № 2. – S. 19.
185. Zemljišne poboljšice i zadrugarstvo u Čehoslovačkoj // Zadrugar. – 1932. – № 12. – S. 140.
186. [Рецензія] Vladimir P. Timoshenko. The new agricultural policy of Soviet Russia. 1931 // Український інженер. – 1932. – Ч. 3. – С. 85-86.

1933

187. Захуйте чистоту кооперації // Журнал шкільного листування УТГІ. – Подєбради, 1933. – Ч. 22.
188. Ослаблення кризи в сільському господарстві Чехословаччини // Кооперативна Республіка. – 1933. – Ч. 6. – С. 190-191.
189. [Криптонім: С. Б-ський] Сільсько-господарська кооперація в Чехословаччині // Кооперативна Республіка. – 1933. – Ч. 6. – С. 189-190.
190. The Electrification of the Village in Czechoslovakia // Journal of Farm Economics. – 1933. – Vol. 15. – № 1. – P. 179-180.
191. The struggle against the agricultural crisis in Czechoslovakia // Journal of Farm Economics. – 1933. – Vol. 15. – № 2. – P. 403.

1934

192. Пам'яті проф. А. Ранди // Український Агрономічний Вісник. – Львів, 1934. – № 4.
193. Хлібна монополія в Чехословаччині // Український Агрономічний Вісник. – 1934. – № 4.

1935

194. Кооперативний кредит (теорія і практика). Курс лекцій. – Подсбриди, 1935. – 170 с.
195. Досягнення кооперації в Чехословаччині // Шанхайська зоря. – Шанхай, 1935. – 10/VIII.
196. За проф. Антоніно Ранда // Кооператор. – Софія, 1935. – 1/II.
- 196a. Те саме [франц.] En commémoration du professeur Randa // Le Journal du Parlement. – 1935. – 8/I.
197. Збіжжевий монопол в Чехословаччині й кооперація // Кооперативна Республіка. – 1935. – Ч. 4.
- 197a. Те саме [німець.] Getreidemonopol in der Tschechoslowakei und das Genossenschaftswesen // Der Genossenschaftler. – Winterthur, 1935. – 6/IV.
198. Как в Чехословакия работают за подорение на земеделиство (По случай 10 год на чехословацката зем. академия) // Кооперативен Подем. – Софія, 1935. – Кн. 6.
- 198a. Те саме [франц.; зі зміною назви] Dix années d'existence de l'Académie // Le Paysan. – Louvain, 1935. – № 22.
- 198б. Те саме [німець.; зі зміною назви] Zehn Jahre fruchtbarer Arbeit. I-III // Der Genossenschaftler. – 1935. – № 25; Zehn Jahre fruchtbarer Arbeit. IV-V // Der Genossenschaftler. – 1935. – № 26.
199. Наслідки земельної реформи в Чехословаччині // Діло. – 1935. – 14 вересня. – Ч. 245. – С. 4.
- 199a. Те саме // Час. – Чернівці, 1935. – 10 вересня. – Ч. 1956. – С. 2.
- 199б. Те саме [іспан.] Los resultados de la reforma rural en Checoeslovaquia // Tierra. – Mexico, 1935. – № 9.
200. Ознаки послаблення економічної кризи в ЧСР // Кооперативна Республіка. – 1935. – Ч. 9.
- 200a. Те саме [франц.] Indices d'un fléchissement de la crise économique en Tchecoslovaquie // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – Bruxelles, 1935. – № III.
- 200б. Те саме // L'Association ouvrière. – 1935. – 5/IV.
- 200в. Те саме [іспан.] Indicies de Mejoria en la crisis economica de Checoeslovaquia // Cooperativismo. – Mexico. D.F., 1935. – № IV.
- 200г. Те саме [румун.] Semne de imbunatatire a crises economica in Cehoslovacia // Argus. – Bucuresti, 1935. – 27/III.
201. Селскостопанската криза в Чехословакия памальява // Кооператор. – 1935. – 2/IV.

Обкладинки і перші сторінки праць С. В. Бородаєвського

УКАЗАТЕЛЬ

КНИГЪ И СТАТЕЙ

О КООПЕРАЦИИ И МЕЛКОМЪ НАРОДНОМЪ КРЕДИТЪ.

Изданіе С.-Петербургскаго Отдѣленія Комитета о сельскихъ осудо-оборотахъ
и промышленныхъ товариществахъ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія М. М. Скороходова (Надеждинская, 43).
1935.

Всесоюзное руководство для библиотек и клубов сельскохозяйственной промышленности.

СВОДЪ
ТРУДОВЪ И ВЫСТАВЪ ЗАКРУПЧЕНЪИХЪ 49 ГУБЕРНІИХЪ ЦАРСКОЙ РОССІИ.

КООПЕРАЦІИ.

Составилъ
С. В. БОРОДАЕВСКІЙ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія В. О. Вильямса. Пятницкая ул., 2. Изд. 4.
1904.

С. В. БОРОДАЕВСКІЙ.

НУЖДЫ МЕЛКАГО КРЕДИТА

(ПО МЫСЛИМЪ)

МѢСТНЫХЪ ДѢЯТЕЛЕЙ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія И. И. Скорова (Нарвская ул., 11).
1904.

Спѣлкова бібліотека -- Число 2.
Редакторъ Др. Левъ Когул.

С. В. БОРОДАЕВСКІЙ.

Хлѣборобскі спѣлки в Нѣмеччинѣ.

Перекладъ з російскаго

Визалъ
Союзъ рускихъ хлѣборобскихъ спѣлокъ въ Бухаринѣ
„СѢЛЯНСКА КАСА“
стационарнаго хрестоматіи з областими кооперации.

Цѣна 1 марка.

Черніговъ, 1903.
Россійскія типографія „Руска Рада“ на перекладъ Івана Залужнаго

С. В. БОРОДАЕВСКІЙ.

ЗЕРНОХРАНИЛИЩА - ЭЛЕВАТОРЫ

и

КООПЕРАТИВНЫЙ СБЫТЪ ХЛѢБА.

Изданіе С.-Петербургскаго Отдѣленія Комитета о сельскихъ
судно-перевозочныхъ и промышленныхъ товариществахъ.

Цѣна 1 рубль.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія „Голосъ народа“ (Литер. ул., 11).
1912.

С. В. Бородавскій.

КООПЕРАЦИ СРЕДИ СЛАВЯНЪ.

(Примеры кооперативов, борющихся против промышленной конкуренции, особенно в отношении сельскохозяйственных и промысловых кооперативов в славянских странах)

Изданіе Управленія по дѣламъ мелкаго кредита.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія Рухомы Барна для Министерства Финансовъ.
1918.

СБОРНИКЪ МЕЛКОМУ КРЕДИТУ.

(Законоположенія, образцовыя уставы, административныя распоряженія, операціонныя правила, сенатскія рѣшенія, практическія совѣты и указанія).

Изданіе 5-е, дополненное и исправленное

Составилъ С. В. БОРОДАВСКІЙ

Изданіе С.-Петербургскаго Отдѣленія Комитета — съ 1909 по 1918 г. издавалось и промышленными товариществами.

Цѣна 1 р. 75 коп.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія Рухомы Барна для Министерства Финансовъ.
1918.

С. В. Бородавскій.

КООПЕРАЦІЯ, ЗЕМСТВО И КУСТАРНАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ.

Цѣна 30 коп.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія книг. Г. А. Суворовымъ. С. Родомановымъ № 74
1918.

С. В. БОРОДАВСЬКИЙ

ПРОФЕССОРЪ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ В ЧСР

ІСТОРІЯ КООПЕРАЦІЇ

ПРАГА

УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД

1925

На правах рукопису.
[334 (021)]

С. В. БОРОДАВСЬКИЙ.

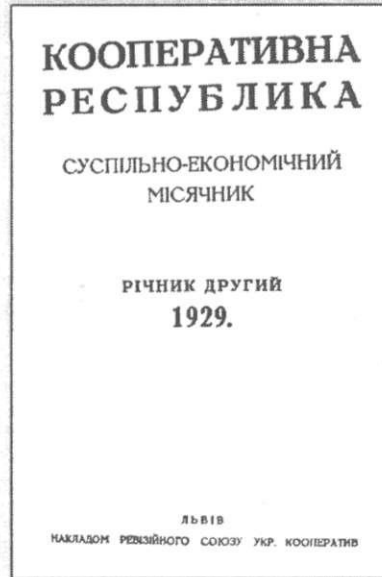
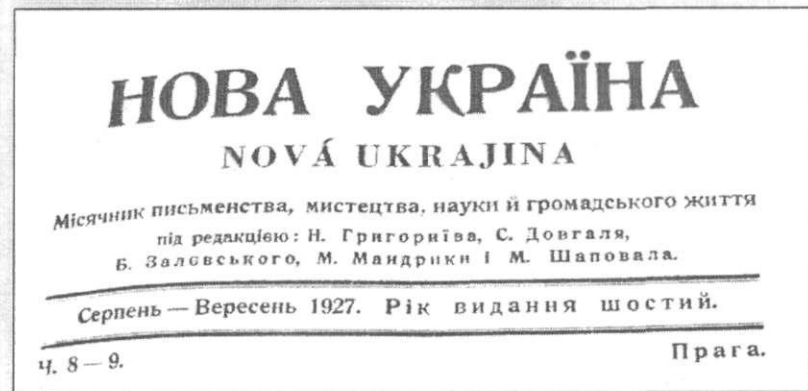
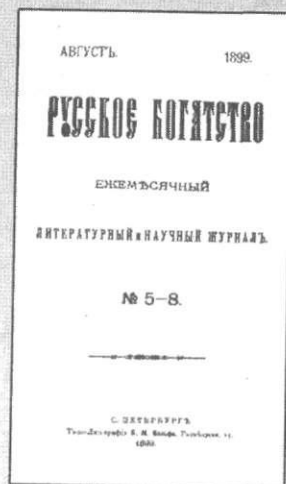
Професор Української Господарської Академії в Ч.-С.Р.

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА КООПЕРАТИВНОГО КРЕДИТУ.

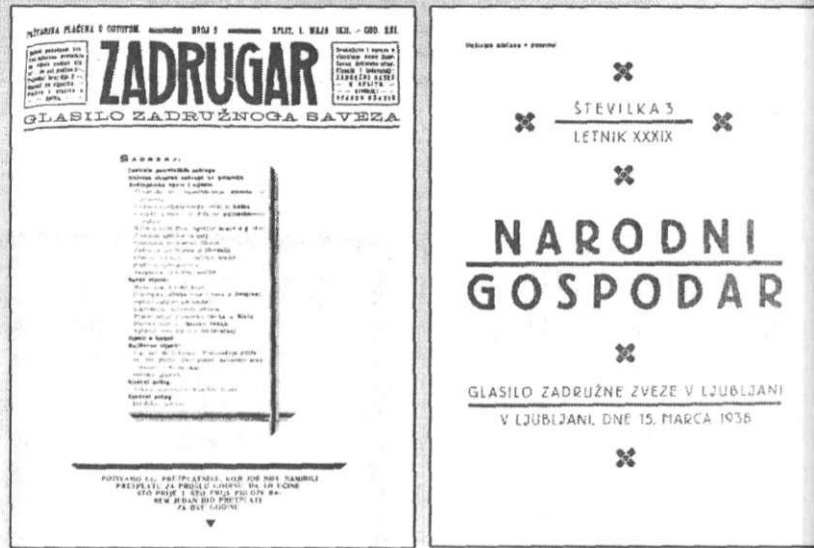
1925
ПОДЪБРАДИ

Видання „Видавничого Т-ва при Укр. Госп. Академії в Ч.С.Р.“

Накладом Укр. Госп. Акад. та „Вид. Т-ва при У.Г.А.“

Обкладинки і фрагменти титульних сторінок періодичних видань, у яких публікувалися роботи С. В. Бородавського

202. Успіхи кооперації в Чехословаччині // Господарсько-кооперативний часопис. – Львів, 1935. – 4/VIII.
- 202a. Te same [іспан.] Desarrollo de la cooperación en Checoeslovaquia // Cooperativismo. – 1935. – № VIII.
- 202b. Te same [німец.] Fortschritte des Genossenschaftswesens in der Tschechoslowakei // Der Genossenschaftler. – 1935. – 10/VIII.
- 202в. Te same // Konsumverein. – Basel, 1935. – № 31.
- 202г. Te same [франц.] Le Progrès de la coopération en Tchecoslovaquie // Bulletin du crédit populaire. – 1935. – № 2, 3.
- 202д. Te same // Journal des Economistes. – 1935. – № IX-X.
- 202e. Te same // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1935. – № IX.
- 202z. Te same // L'Alerte. – Saigon, 1935. – № 256.
- 202ж. Te same // L'Association ouvrière. – 1935. – 5/VII.
- 202з. Te same [іспан.] Progresos de la cooperación en Checoeslovaquia // Acción Cooperatista. – Barcelona, 1935. – 2/VIII.
203. Хлібна монополія в Чехословаччині // Діло. – 1935. – 22 лютого. – Ч. 47. – С. 3-4.
- 203a. Te same [хорват.] Českoslovaški žitni monopol // Zadružni Vestnik. – Ljubljana, 1935. – 15/III.
- 203b. Te same [франц.] Le monopole des céréales en Tchecoslovaquie // Le Paysan. – 1935. – 24/II.
- 203в. Te same [франц., зі зміною назви] Le monopole du blé en Tchecoslovaquie // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1935. – № III.
- 203г. Te same // L'Alerte. – 1935. – 19/III.
- 203д. Te same // L'Association Ouvrière. – 1935. – 25/II.
- 203e. Te same // Le Journal du Parlement. – 1935. – 24/II.
- 203z. Te same [румун.] Monopol grânetor in Cehoslovacia // Argus. – 1935. – 2/III.
204. Чеська кооперація й ослаблення економічної кризи в Чехословаччині // Господарсько-кооперативний часопис. – 1935. – 25/III.
205. Чехословацкое зерновое общество // Шанхайская заря. – 1935. – 19/XII.
- 205a. Te same [франц.] La Société des grains en Tchecoslovaquie // Le Paysan. – 1935. – 15/XII.
- 205b. Te same // Journal des Economistes. – 1935. – № XI-XII.
- 205в. Te same [німец.] Tschechoslowakische Getreidegesellschaft // Der Genossenschaftler. – 1935. – 14/XII.

206. Boulangeries coopératives ouvrières en Tchécoslovaquie // L'Association Ouvrière. – 1935. – 25/I.
207. Československá kooperácia sasnaiayumi // Kooperativni krediti. – Rigā, 1935. – № 4.
208. Die Tschechoslowakische Akademie für Landwirtschaft // Schweizerische Bauernzeitung. – Brugg, 1935. – № VII.
- 208a. Te same [франц.] L'Académie Tchécoslovaque d'Agriculture // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1935. – № VI.
- 208б. Te same // Journal des Economistes. – 1935. – № V-VI.
- 208в. Te same // L'Association Ouvrière. – 1935. – 25/IV.
209. La reforma agraria en Checoslovaquia // Acción Cooperatista. – 1935. – 20/IX.
210. La réforme financière Tchécoslovaquie // Terre et Liberté. – Paris, 1935. – № X-XII.
- 210a. Te same [зі зміною назви] Les résultats de la réforme financière en Tchécoslovaquie // L'Association Ouvrière. – 1935. – ?/IX.
211. La Sociedad Checoslovaca de granos y la cooperación // Cooperativismo. – 1935. – № XII.
- 211a. Te same [франц.] La Société Tchécoslovaquie des grains et la coopération // L'Association Ouvrière. – 1935. – 5/XII.
212. Saimnocibas krizes marinās anās pazimes Českoslovakija // Kooperativni krediti. – 1935. – № 2-3.
213. [Рецензія на роботу Райха Е. Основи організації хліборобства в Чехословаччині] Організація хліборобства в Чехословаччині // Діло. – 1935. – 12 серпня. – Ч. 213. – С. 3-4.
- 213a. Te same // Час. – 1935. – 13 серпня. – Ч. 1934. – С. 3-4.
- 213б. Te same [франц.] L'organisation de l'Agriculture en Tchécoslovaquie // L'Alerte. – 1935. – 28/IX.
214. [Рецензія] Prof. R. Tamagnini. Direito Cooperativo (Opin.) // Кооперативна Республіка. – 1935. – Ч. 10.
- 214a. Te same // Шанхайська зоря. – 1935. – 10/XI.
- 214б. Te same [франц.] // Cooperativismo. – 1935. – № XI.
- 214в. Te same [іспан.] // Cooperativo. – Barcelona, 1935. – 1/XI.
- 214г. Te same [німець.] // Der Genossenschaftler. – 1935. – 25/XI.
- 214д. Te same [франц.] // L'Association Ouvrière. – 1935. – 25/X.

1936

215. "Виробничі кооперативи" в СССР // Кооперативна Республіка. – 1936. – Ч. 10. – С. 285-288.
216. Главни Савез земљораднички задруга у Чехословачкој // Земљорадничка Задруга. – Смедерево, Београд, 1936. – № 10.

- 216a. Te same [німець.] Der Zentralverband der landwirtschaftlichen Genossenschaften in der Tschechoslowakei // Der Genossenschaftler. – 1936. – 28/III.
- 216б. Te same [іспан.] La U.C. de las cooperativas agrícolas de Checoslovaquia // Acción Cooperatista. – 1936. – 6/III.
217. [Криптонім: С. Б-ский] Головний Союз Сербських Сільсько-господарських кооператив // Кооперативна Республіка. – 1936. – Ч. 10. – С. 288-289.
218. Загальний Союз Болгарських Сільсько-господарських кооператив // Кооперативна Республіка. – 1936. – Ч. 5. – С. 152-153.
- 218a. Te same [латв.] Bulgāru lauksaimniecības kooperatīvu vispārējā savienība // Кооперативni krediti. – 1936. – № 2. – С. 69.
219. Кооперативне виробництво в Радянськiм Союзi // Час. – 1936. – 2 жовтня. – Ч. 2271. – С. 3; 3 жовтня. – Ч. 2272. – С. 4.
220. Центрокооператива в Чехословаччинi // Час. – 1936. – 4 вересня. – Ч. 2247. – С. 3.
- 220a. Te same [німець.] Die Zentokooperativa in der Tschechoslowakei // Der Genossenschaftler. – 1936. – 26/IX.
- 220б. Te same [італ.] La Centrocooperativa cecoslovacca // Il Lavoro Cooperativo. – 1936. – 17/IX.
- 220в. Te same [іспан.] La Centrocooperativa Checoslovacca // Cooperativismo. – 1936. – № VII.
- 220г. Te same [іспан.; зі зміною назви] La Union Central de cooperativas en Checoslovaquia // Cooperativismo. – 1936. – № II.
221. Чехословацька збіжева спілка (монополь) // Кооперативна Республіка. – 1936. – Ч. 2. – С. 62-64.
- 221a. Te same [зі зміною назви] Чехословацьке зернове товариство // Час. – 1936. – 18 квітня. – Ч. 2134. – С. 3-4; 19 квітня. – Ч. 2135. – С. 3.
- 221б. Te same [рос.] Чехословацьке зернове общество // Шанхайська зоря. – 1936. – 19/XII.
- 221в. Te same [франц.] Société Tchécoslovaque des grains // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1936. – № III.
222. Чехословацьке рішення питання про полегшення заборгованости // Час. – 1936. – 3 липня. – Ч. 2194. – С. 2; 4 липня. – Ч. 2195. – С. 3; 5 липня. – Ч. 2196. – С. 3.
- 222a. Te same [рос.] Чехословацьке рішення питання про полегшення заборгованости // Шанхайська зоря. – 1936. – 28/VII.
- 222б. Te same [франц.] Solution du problème de l'allegement de l'endettement // La Revue Nationale Chinoise. – 1936. – 1/X.

- 222в. Те саме [зі зміною назви] Solution Tchécoslovaque du problème de l'allegement de l'endettement // Bulletin de l'Institut Internationale des Classes Moyennes. – 1936. – № IX.
223. Au jubilé d'Académie Tchécoslovaque d'Agriculture // La voix républicaine. – Paris, 1936. – № 6.
224. Cechoslovakijas lauksaimniecības kooperatīvu centrālās savienības darbība 1935 g. // Kooperatīvais kredīts. – 1936. – № 2. – S. 69-70.
225. Coopération SSSR // Gamyba Talka. – Kaunas, 1936. – № 12.
226. L'organisation de l'agriculture en Tchécoslovaquie // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1936. – № VI.
227. La Centrocoperativa tchécoslovaque et l'écoulement du blé // Du blé au pain. – Paris, 1936. – № XI-XII.
228. La coopération de production en URSS et Tchécoslovaquie // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1936. – № IX.
229. La Pratique du monopole des céréales en Tchécoslovaquie // Bulletin du credit populaire. – 1936. – № 1.
- 229а. Те саме [зі зміною назви] Le monopole des céréales en Tchécoslovaquie // Le Paysan. – 1936. – № 13.
- 229б. Те саме [румун.] Monopolul cerealelor în Cehoslovacia // Stafeta Agricolă. – București, 1936. – 12/VIII.
- 229в. Те саме [німец.] Praxis des Getreidemonopols in der Tschechoslowakei // Der Genossenschaftler. – 1936. – 16/V; 23/V.
- 229г. Те саме [англ.] The grain monopoly in Czechoslovakia // Journal of Farm Economics. – 1936. – Vol. 18. – № 4. – P. 768-770.
- 229д. Те саме [іспан.] Una practica del monopolie de cereales en Checoeslovaquia // Cooperativismo. – 1936. – № III.
230. Les coopératives agricoles en Tchécoslovaquie // La voix républicaine. – Clermont Ferrand, 1936. – 15/III.
- 230а. Те саме // Le Journal du Parlement. – 1936. – 15/III.
231. Les résultats de la réforme foncière en Tchécoslovaquie // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1936. – № VI. – P. 117.
- 231а. Те саме [англ.] Results of the Czechoslovakian land reform // Journal of Farm Economics. – 1936. – Vol. 18. – № 2. – P. 425-426.
232. O crédito cooperativisto in Checoeslovaquia // Pansamento. – Porto, 1936. – № XI.
233. Un monopole des grains // La voix républicaine. – 1936. – 22/III.
234. Ustredni Jednota – Uniunea Centrală a Cooperativelor din Cehoslovacia // Stafeta Agricolă. – 1936. – 9/VIII.
235. Zemka // Il Lavoro Cooperativo. – 1936. – ?/XII.

- 235а. Те саме [латв.] // Kopdarbiba. – 1936. – 31/XII.
236. [Рецензія] Международен справочник по кооперативно движение // Кооператор. – 1936. – 17/X.
- 236а. Те саме [франц.] Annuaire International des organisations coopératives // L'Association Ouvrière. – 1936. – 25/X.
- 236б. Те саме [іспан.] El anuario internacional de organizaciones cooperativas // Cooperativismo. – 1936. – № IX.
237. [Рецензія] Райх Ед. Чехословацьке хліборобство // Час. – 1936. – 2 вересня. – Ч. 2245. – С. 3.
- 237а. Те саме [франц.] Dr. E. Reich. Die Tschechoslowakische Landwirtschaft // L'Association Ouvrière. – 1936. – 5/III.

1937

238. "Земка" // Кооперативна Республіка. – 1937. – Ч. 2. – С. 54-56.
- 238а. Те саме [румун.] Zemka // Buletinul informativ Ministerului Agriculturii Rumaniei. – București, 1937. – № 2.
- 238б. Те саме [франц.] // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1937. – № III.
- 238в. Те саме [німец.] // Der Genossenschaftler. – 1937. – 3/IV.
- 238г. Те саме [румун.] // Romania Agricola. – București, 1937. – 20/II.
239. Сільськогосподарська кооперація в Сполучених Державах // Час. – 1937. – 3 серпня. – Ч. 2515. – С. 4.
240. Чехословацьчина і СРСР // Кооперативна Республіка. – 1937. – Ч. 5. – С. 152-155.
- 240а. Те саме [зі зміною назви] СРСР та Чехословацьчина // Час. – 1937. – 9 квітня. – Ч. 2425. – С. 3.
- 240б. Те саме [англ.] Soviet Russia and Czechoslovakia // Farm credit administration. – Washington, 1937. – № IV.
- 240в. Те саме [франц.] URSS et Tchécoslovaquie // Journal des Economistes. – 1937. – № III-IV.
241. Ювілей латишської кооперації // Діло. – 1937. – 7 серпня. – Ч. 172 (14.715). – С. 5.
- 241а. Те саме [рос.] Юбилей Латвийской кооперации // Шанхайская заря. – 1937. – 9/VIII.
- 241б. Те саме [німец.] Das Jubiläum des Genossenschaftswesens in Lettland // Der Genossenschaftler. – 1937. – 31/VIII.
- 241в. Те саме [франц.] Jubilé de la coopération en Lettonie // Journal des Economistes. – 1937. – № VII-X.
- 241г. Те саме // L'Association Ouvrière. – 1937. – 25/IX.
242. Contrasto insanabile fra la politica economica della Cecoslovacchia o quell'URSS // Il Lavoro Cooperativo. – 1937. – 15/IV.

243. Cooperativele de credit Letone // Buletinul Informativul Ministerului Agriculturii Rumaniei. – 1937. – № 8-9.
244. Dix ans de l'activite de la Banque Nationale de Tchecoslovaquie // Journal des Economistes. – 1937. – № V.
- 244a. Te same // L'Association Ouvrière. – 1937. – 25/XII.
- 244б. Te same // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1937. – № X.
245. Ein Jubileum in Zwitserland // National Cooperative Raad. – Den Haag, 1937. – № III.
246. Histoire de la coopération en Lettonie // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1937. – № IX.
247. La coopération agricole aux Etats Unis et en Tchecoslovaquie // L'Association Ouvrière. – 1937. – 5/IX.
248. La coopération agricole en Tchecoslovaquie // L'Alerte. – 1937. – 3-4/II.
- 248a. Te same // L'Association Ouvrière. – 1937. – 5/II.
- 248б. Te same [італ.] La cooperazione agricola in Cecoslovacia // Il Lavoro Cooperativo. – 1937. – 14/I.
249. La production coopérative en URSS // Revue des études coopératives. – 1937. – № 64.
250. Lettre de Tchecoslovaquie // La Revue Nationale Chinoise. – 1937. – № 7.
251. Volg (3 нагоди його 50-літнього ювілею; засади його кооперативної праці) // Кооперативна Республіка. – 1937. – Ч. 5. – С. 150-152.
- 251a. Te same [франц.] VOLG – son cinquantième anniversaire, principes de son travail coopératif // L'Association Ouvrière. – 1937. – 5/VIII.
- 251б. Te same [зі зміною назви] Volg // Journal des Economistes. – 1937. – № I.
- 251в. Te same [німец.] Volg in seinem 50 Gründungsjahre // Schweiz Freire Presse. – 1937. – 27/II.
- 251г. Te same [латв.] Volg. 50 darba gahu atcerei // Kopdarbiba. – 1937. – 24/III.
- 251д. Te same [англ.] Volg. The principles of its cooperat. activities // Farm credit admistration. – 1937. – 1/III.
252. Centrocooperative Tchecoslovaquie // La Revue Nationale Chinoise. – 1937. – № ?.
253. [Рецензія] Міжнародний щорічник кооперативних організацій // Кооперативна Республіка. – 1937. – Ч. 9. – С. 279-280.

- 253a. Te same [франц.] L'Annuaire International des organisations coopératives. B.I.T. Genève, 1937 // Revue des études coopératives. – 1937. – № 64.
254. [Рецензія] Сільськогосподарська кооперація в Чехословаччині. Д-р Антонін Гулька видав книжочку під заголовком "Сільськогосподарська кооперація в Чехословаччині". Париж 1935 // Час. – 1937. – 27 січня. – Ч. 2365. – С. 3.
- 254a. Te same [румун.] La Cooperétion agricole en Tchecoslovaquie. de A. Hůlka // Buletinul informativ Ministerului Agriculturii Rumaniei. – 1937. – № 2.
- 254б. Te same [франц.] La Cooperétion agricole en Tchecoslovaquie. Par Mr. Ant. Hůlka. Paris, 1936 // Bulletin de l'Union des caisses rurales. – Nantes, 1937. – № VII-IX.
255. [Рецензія] Dr. Edward Reich. Die Tschecoslowakische Landwirtschaft. Berlin, 1935 // Кооперативна Республіка. – 1937. – Ч. 4. – С. 125-126.

1938

256. Кооперація в Литве // Шанхайская Заря. – 1938. – 23/X.
- 256a. Te same [німец.] Das Genossenschaftswesen in Litauen // Der Genossenschaftler. – 1938. – 24/IX.
- 256б. Te same [латиськ.] Sadarbību Lietuvā // Kooperatīvais kredīts. – 1935. – № 7-8.
257. Кредитові установи в Чехословаччині під час і після кризи // Діло. – 1938. – 13 серпня. – Ч. 177. – С. 5; 21 серпня. – Ч. 183. – С. 7; 27 серпня. – Ч. 188. – С. 5.
- 257a. Te same [англ.] Credit institutions in Czechoslovakia during and after the world crisis // Farm Credit Administration. – 1938. – № VIII.
- 257б. Te same [зі зміною назви] Credit institutions in Czechoslovakia during and after the world crisis (1929-1936) // The Indian Cooperative Review. – Madras, 1938. – № IX.
- 257в. Te same [латв.] Čekoslovakijos kredit įstaigoskruzės metu ir po krizės // Tautos Ukis. – Kaunas, 1938. – № 30-31.
- 257г. Te same [румун.] Institutule de credit din Cehoslovacia, inainte si dupa crisa mondiala // Argus. – 1938. – 11/VII.
- 257д. Te same [франц.] Institutions de crédit en Tchecoslovaquie pendant et après la crise mondiale // L'Association Ouvrière. – 1938. – 5/VIII.
- 257е. Te same // Journal des Economistes. – 1938. – № III.
- 257с. Te same [словен.] Kreditni zavodi v Češkoslavaški med in po krizi // Narodni Gospodar. – Ljubljana, 1938. – 15/VII.

258. Сільсько-господарська кооперація в Сполучених Державах // Кооперативна Республіка. – 1938. – Ч. 2. – С. 50-51.
- 258a. Те саме [словен.] Kmečko združništvo v Združenih državah // Narodni Gospodar. – 1938. – № 3. – С. 41-42.
259. Сільсько-господарські “складові кооперативи” в Чехословаччині // Кооперативна Республіка. – 1938. – Ч. 12. – С. 375-378.
- 259a. Те саме [франц.] Les entrepôts Coopératifs en Tchécoslovaquie // L'Association Ouvrière. – 1938. – 15/X.
- 259б. Те саме // Journal des Economistes. – 1938. – № IV.
- 259в. Те саме [німец.] Lagerhaus genossenschaften in der Tschechoslowakei // Schweizer Bauer. – Bern, 1938. – 17/X.
260. Централь чеської сільсько-господарської кооперації // Кооперативна Республіка. – 1938. – Ч. 5. – С. 156-158.
261. Česloslovákijos kooperatyvu centrai 40 metu // Tautos Ukis. – 1938. – № 6.
- 261a. Те саме [румун.] Patruzeci Ani de Cooperatie in Cehoslovacia // Argus. – 1938. – 31/L.
262. Cuarenta Años de Trabajo Cooperativo // Tierra. – 1938. – 11/II.
- 262a. Те саме [німец.] 40 Jahre Genossenschaftsarbeit // Der Genossenschaftler. – 1938. – 26/III.
- 262б. Те саме [англ.] Forty years of cooperative activities // Farm Credit Administration. – 1938. – № II.
- 262в. Те саме [франц.] Quarante années de travail coopératif // Bulletin du credit populaire. – 1938. – № 1.
- 262г. Те саме // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1938. – № III.
- 262д. Те саме [зі зміною назви] Quarante ans de travail coopérative en Tchécoslovaquie // Revue des Etudes coopératives. – 1938. – 1/III.
263. Die Milchindustrie und das Genossenschaftswesen in der Tschechoslowakei // Der Genossenschaftler. – 1938. – 7/V.
- 263a. Те саме [італ.] L'industria del latte e la cooperazione in Cecoslovacchia // II Lavoro Cooperativo. – 1938. – 24/III.
- 263б. Те саме [франц.] L'industrie laitière et la coopération en Tchécoslovaquie // Le Paysan. – 1938. – № 14.
- 263в. Те саме [англ.] The Dairy Industry and Cooperation in Czechoslovakia // Farm Credit Administration. – 1938. – № IV.
264. La première période décennale de l'activité de la Banque Nationale de Tchécoslovaquie // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1938. – № III.

- 264a. Те саме // L'Economiste Français. – Paris, 1938. – 26/II.
- 264б. Те саме [англ.] The National Bank of Czechoslovakia in the first ten Years of its activities // Farm Credit Administration. – 1938. – № 7.
265. The Central Union of agricultural cooperatives // The Indian Cooperative Review. – 1938. – № I.
266. The new Czechoslovakia and Cooperation // The Indian Cooperative Review. – 1938. – № X-XII.
267. [Рецензія] La Coopération agricole en Tchécoslovaquie. Par Mr. le docteur en droit Ant. Hülka. Paris, 1938 // Agricultural Economics Department of Agriculture. – Washington, 1938. – № IV.

1939

268. Нова Чехо-Словаччина та її кооперація // Кооперативна Республіка. – 1939. – Ч. 2. – С. 55-59.
- 268a. Те саме [франц.] La Tchécoslovaquie nouvelle at la coopération // L'Association ouvrière. – 1939. – 25/II.
- 268б. Те саме // Journal des Economistes. – 1939. – № I.
269. Три юбілея на Моравското Кооперативно движение // Кооперативен Подем. – 1939. – Кн. 6.
- 269a. Те саме [укр.] Три ювілеї в моравській кооперації // Кооперативна Республіка. – 1939. – Ч. 7-8. – С. 234-235.
270. Центральний Союз сільсько-господарських кооператив у Празі // Кооперативна Республіка. – 1939. – Ч. 5. – С. 157-158.
- 270a. Те саме [словен.] Osrednja zveza poljedelskih zadrug v Pragi // Narodni gospodar. – 1939. – № 6. – С. 90-91.
- 270б. Те саме [франц.] Union Centrale des Coopératives agricoles à Prague // Journal des Economistes. – 1939. – № II.
- 270в. Те саме [німец.] Zentralverband der landwirtschaftlichen genossenschaften in Prag // Der Genossenschaftler. – Winterthur, 1939. – № 23.
271. Contre les prix élevés en Tchéco.-Moravie // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1939. – № 7.
272. Education Coopérative de la Jeanene // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1939. – № 7.
273. Les entrepôts coopératif en Tchécoslovaquie // Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes. – 1939. – № III.
- 273a. Те саме // Journal des Economistes. – 1939. – № IV.
274. Raisons de réconfort dans la Tchécoslovaquie nouvelle // Le Sémaphore. – Marseille, 1939. – 7/II.

1940

275. Др Хлеборад // Кооперативен подъем. – 1940. – Кн. 3-4.
 276. Кампелички // Кооперативен Подъем. – 1940. – Кн. 5-6.
 277. [Рецензія] Družstevní zpeněžení dobytka u nás a v... Napsal Ing. Dr. Fr. Klazar. Praha, 1939 // Zemědělské Družstevní Listy. – 1940. – № 4.

Праці не визначеного року видання

278. Товарищества среди пчеловодов (Кредитные и ссудо-сберегательные). №17 – СПб.: Изд. русского о-ва пчеловодства. – 12 с.
 279. Bolschewistisches Genossenschaftswesen // Osteuropäische Korrespondenz. – Berlin. – № 12/13.

**ДОПОВІДІ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ,
ВИГОЛОШЕНІ С.В. БОРОДАЄВСЬКИМ
НА КОНГРЕСАХ, КОНФЕРЕНЦІЯХ, З'ЇЗДАХ,
ЗАСІДАННЯХ НАУКОВИХ УСТАНОВ І
ОРГАНІЗАЦІЙ**

1. “Съезд представителей кредитных товариществ в Курске в декабре 1905 года” – засідання I Відділу Санкт-Петербурзького Відділення Комітету щодо сільських ощадно-позичкових і промислових товариств (Санкт-Петербург, 1905 р.).
2. “Задачи Всероссийского съезда по мелкому кредиту” – там само.
3. “О принципах организации товариществ и взаимоотношениях различных видов товариществ” – I Всеросійський з'їзд представників кооперативних установ (Москва, 16-21 квітня 1908 р.).
4. “О центральных кассах товариществ и Имперском банке мелкого кредита” – там само, секція дрібного кредиту.
5. “О сельскохозяйственных кооперациях в Германии” – там само, секція сільськогосподарських товариств.
6. “О принципах кооперативного законодательства в Западной Европе” – там само, комісія з кооперативного законодавства.
7. “О положении мелкого кредита и кредитной кооперации в России” – Міжнародний конгрес про потреби середніх класів населення (Відень, вересень 1908 р.).
8. “О способах правительственного содействия кредитной кооперации в России” – там само, кредитна секція.
9. “Международный институт о нуждах средних классов населения в Брюсселе” – засідання I Відділу Санкт-Петербурзького відділення Комітету щодо сільських ощадно-позичкових і промислових товариств (Санкт-Петербург, 1908 р.).
10. “Международный кооперативный конгресс в Италии” – там само.
11. “Международный конгресс о нуждах средних классов населения в Вене” – там само.
12. “Памяти Шульце-Делича” – там само.
13. “О конгрессе средних классов населения в Вене” – там само (Санкт-Петербург, 1909 р.).
14. “О принципах союзной организации учреждений мелкого кредита” – там само.

15. "О кооперативном движении среди славян" – там само.
16. "Задачи Всероссийского Съезда деятелей мелкого кредита" – там само (Санкт-Петербург, 1910 р.).
17. "Кредитная кооперация и кооперативные зернохранилища" – там само.
18. "Кустарная промышленность и земство" – II Всероссийский з'їзд діячів кустарної промисловості (Санкт-Петербург, 20-28 лютого 1910 р.).
19. "Кооперация среди кустарей" – там само.
20. "Законопроект о кооперативных товариществах" – I Всероссийский з'їзд діячів дрібного кредиту і сільськогосподарської кооперації (Санкт-Петербург, 11-16 березня 1912 р.).
21. "Основные начала законопроекта о кооперативных товариществах и их союзах" – там само.
22. "Элеваторы-зернохранилища и кооперативный сбыт хлеба" – там само.
23. "Кооперация, земство и кустарная промышленность" – III Всероссийский з'їзд діячів кустарної промисловості (Санкт-Петербург, 17-24 березня 1913 р.).
24. "О кредитовании потребительных обществ" – Народа представників споживчих товариств Петербурзького району (Санкт-Петербург, грудень 1913 р.).
25. "Кредитная кооперация и сельскохозяйственное машиностроение" – засідання I Відділу Санкт-Петербурзького відділення Комітету щодо сільських ощадно-позичкових і промислових товариств (Санкт-Петербург, 1915 р.).
26. "Союзы учреждений мелкого кредита" – там само.
27. "Пятидесятилетие кредитной кооперации" – там само.
28. "Миць кооперації" – виголошено в УВУ (Прага, 1925 р.).
29. "Принципы кооперативного законодательства" – економічно-кооперативна підсекція I Українського наукового з'їзду (Прага, 5 жовтня 1926 р.).
30. "Михайло Іванович Туган-Барановський як кооператор" – виголошено в УВУ (Прага, 1926 р.).
31. "Ліга Націй" – виголошено в УГА (Подебради, 1926 р.), ЦЕСУС (Прага, 1929 р.), УУУ для ЛН (Подебради, 1931 р.).
32. "Економічна політика як причина миру та війни" – засідання Товариства українських економістів (Подебради, 24 березня 1928 р.).
33. "Зовнішня торгівля Чехословаччини за часи незалежності" – публічний науковий виклад у Студентському Домі (Прага, 27 травня 1929 р.).

34. "Ф.А. Щербина як кооператор" – виголошено в УВУ (Прага, 1929 р.).
35. "Зовнішня торгівля Совітської кооперації" – засідання кооперативного семінару УГА (Подебради, 14 грудня 1929 р.).
36. "Світова кооперація й Чехословаччина" – виголошено в УВУ (Прага, 27 жовтня 1930 р.).
37. "Міжнародний Кооперативний Конгрес у Відні" – засідання кооперативного семінару УГА (Прага, 8 листопада 1930 р.).
38. "Джерела кооперативного права" – академічне засідання Колегії професорів факультету права і суспільних наук УВУ (Прага, 5 грудня 1930 р.).
39. "Світова криза і кооперація" – засідання кооперативного семінару УГА (Подебради, 2 травня 1931 р.).
40. "Національний банк Чехословаччини" – академічне засідання Колегії професорів факультету права і суспільних наук УВУ (Прага, 12 червня 1931 р.).
41. "Висока кооперативна освіта в Українській Господарській Академії в Подебрадах і в Українському Університеті в Празі" – I конференція Міжнародного інституту кооперативних студій (Базель, жовтень 1931 р.); XV Міжнародний аграрний конгрес (Прага, 5-8 червня 1931 р.).
42. "Конференція Міжнародного Інституту для дослідження кооперації" – засідання Кооперативного семінару УВУ (Прага, 1932 р.).
43. "Шарль Жид і його роля в кооперації" – там само.
44. "Сільсько-господарська кооперація на Радянській Україні" – економічно-кооперативна підсекція II Українського наукового з'їзду (Прага, 21 березня 1932 р.).
45. "Кооперативне законодавство на Радянській Україні" – там само (Прага, 23 березня 1932 р.).
46. "Економічний стан Чехословацької Республіки в 1931 році" – академічне засідання Колегії професорів факультету права і суспільних наук УВУ (Прага, 25 листопада 1932 р.).
47. "II Конференція Міжнародного Інституту вивчення кооперації в Парижі" – засідання кооперативного семінару УВУ (Прага, 12 травня 1933 р.).
48. "Межі залежності кооперації" – Український правничий з'їзд (Прага, 7 жовтня 1933 р.).
49. "Новий картельний закон в ЧСР" – спільне академічне засідання Колегії професорів факультету права і суспільних наук УВУ та Українського правничого товариства в ЧСР (Прага, 9 лютого 1934 р.).

50. "Кредитова кооперація в майбутній неоліберальній Росії та Україні" – засідання кооперативного семінару УВУ (Прага, 25 травня 1934 р.).
51. "Політика й кооперація в Польщі" – спільне академічне засідання Колегії професорів факультету права і суспільних наук УВУ та Українського правничого товариства в ЧСР (Прага, 8 лютого 1935 р.).
52. "Хлібна монополія в Чехословаччині" – там само (Прага, 22 лютого 1935 р.).
53. "Організація сільського господарства в Чехословаччині" – там само (Прага, 6 грудня 1935 р.).
54. "Кооперативна продукція в радянських Росії та Україні. (Відвіт групи французьких кооператорів про їх поїздку до радянщини)" – там само (Прага, 6 березня 1936 р.).
55. "Правдиві принципи кооперативної праці (До 50-ти літнього ювілею Вінтертурського Союзу сільсько-господарських кооперативів у Швейцарії)" – там само (Прага, 29 січня 1937 р.).
56. "Десятиліття національного банку Чехословаччини" – там само (Прага, 4 червня 1937 р.).
57. "XV Міжнародний кооперативний конгрес у Парижі в вересні 1937 року" – там само (Прага, 3 грудня 1937 р.).
58. "Міжнародний конгрес кооперативної преси" – там само (Прага, 28 лютого 1938 р.).
59. "Рочдельські кооперативні принципи" – там само (Прага, 27 травня 1938 р.).
60. "Др. Хлеборад і його роля в чеській кооперації" – академічне засідання Колегії професорів факультету права і суспільних наук УВУ (Прага, 3 травня 1940 р.).
61. "Сільсько-господарська кооперація в Болгарії" – там само (Прага, 9 травня 1941 р.).

ПОКАЖЧИК ВИДАНЬ, У ЯКИХ ПУБЛІКУВАЛИСЯ РОБОТИ С.В. БОРОДАЄВСЬКОГО

- Вестник Всероссийских съездов деятелей по кустарной промышленности (СПб.)
- Вестник кооперации (СПб.)
- Вестник мелкого кредита (СПб.)
- Вестник финансов, промышленности и торговли (СПб.)
- Господарсько-кооперативний часопис (Львів)
- Діло (Львів)
- Журнал шкільного листування УТГІ (Подебради)
- Записки Української Господарської Академії в ЧСР (Подебради)
- Земледелец (СПб.)
- Земьлорадничка Задруга (Смедерево, Београд)
- Кооперативен Подем (Софія)
- Кооперативна Республіка (Львів)
- Кооперативная жизнь (М.)
- Кооперативний альманах (Подебради)
- Кооперативный мир (М.)
- Кооператор (Софія)
- Нова Україна (Прага)
- Русское богатство (СПб.)
- Свобода (Джерсі-Сіті)
- Сообщения. Санкт-Петербургское отделение Комитета о сельских ссудо-сберегательных и промышленных товариществах (СПб.)
- Сплотчина (СПб., К.)
- Студентський Вісник (Прага)
- Суспільство (Прага)
- Украинский вестник (СПб.)
- Український Агрономічний Вісник (Львів)
- Український економіст (Подебради)
- Український інженер (Подебради)
- Хроника учреждений мелкого кредита (СПб., К.)
- Час (Чернівці)
- Шанхайська зоря (Шанхай)
- Экономист России (СПб.)

Acción Cooperatista (Barcelona)
 Agricultural Economics Department of Agriculture (Washington)
 Argus (București)
 Buletinul informativ Ministerului Agriculturii Rumaniei (București)
 Bulletin de l'Institut International des Classes Moyennes (Bruxelles)
 Bulletin de l'Union des caisses rurales (Nantes)
 Bulletin du crédit populaire (Paris)
 Bulletin International Coopératif (Londres)
 Cooperación (Rosario de Santa Fe)
 Cooperativo (Barcelona)
 Cooperativismo (Mexico. D.F.)
 Der Genossenschaftler (Brugg, Winterthur)
 Deutsche Landwirtschaftliche Presse (Berlin)
 Deutsches landwirtschaftliches Genossenschaftsblatt (Berlin)
 Du blé au pain (Paris)
 Farm credit administration (Washington)
 Gamyba Talka (Kaunas)
 Giornale di agricoltura della Domenica (Piacenza)
 Il Lavoro Cooperativo (Roma)
 Informační zprávy Ministerstva pro zasobování lidu (Praha)
 International Cooperative Bulletin (London)
 International Genossenschaft Bulletin (London)
 International Labour Review (Geneva)
 Journal of Farm Economics (Ithaca, USA)
 Journale des Economists (Paris)
 Kopdarbiba (Rigā)
 Konsumverein (Basel)
 Kooperatīvais kredīts (Rigā)
 L'Economiste Français (Paris)
 L'Alerte (Saigon)
 L'association ouvrière (Paris)
 La Revue Internationale d'agriculture (Roma)
 La Revue Nationale Chinoise (Shanghai)
 La voix républicaine (Paris, Clermont Ferrand)
 Le Journal du Parlement (Paris)
 Le Paysan (Louvain)

Le Sémaphore (Marseille)
 Link (Manchester)
 Narodni Gospodar (Ljubljana)
 National Cooperative Raad (Den Haag)
 Osteuropäische Korrespondenz (Berlin)
 Pansamento (Porto)
 Poradnic Spółdzielni (Warszawa)
 Revista Social y agrarian (Madrid)
 Revue des Etudes Coopératives (Paris)
 Revue International du Travail (Genève)
 Romania Agricola (București)
 Schweizer Bauer (Bern)
 Schweizerische Bauernzeitung (Brugg)
 Schweizer Freie Presse (Baden)
 Stafeta Agricolá (București)
 Tautos Ukis (Kaunas)
 Terre et Liberté (Paris)
 The Indian Cooperative Review (Madras)
 Tierra (Mexico)
 Věstník Československé Akademie Zemědělské (Praha)
 Zadugar (Split)
 Zadrुžni Vestnik (Ljubljana)
 Zemědělske Družstevní Listy (Praha)

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Андрієвський Д. 15
 Батов І.О. 122
 Безкровний К. 16
 Беретті О.О. 9, 11
 Бернштейн Г.А. 81, 95
 Бич Л. 16
 Бородаєвська Надія Василівна 7
 Бородаєвська (Кононенко) Олександра Антонівна 11, 21, 22
 Бородаєвська Соня 21
 Бородаєвські 8
 Бородаєвський Андрій Вікторович 8
 Бородаєвський Василь Йосипович 7, 8
 Бородаєвський Василь Сергійович 21
 Бородаєвський Віктор Ігоревич 8
 Бородаєвський Іван Йосипович 8
 Бородаєвський Йосип Іванович 8
 Бородаєвський Олександр Васильович 8
 Бородаєвський Сергій Васильович 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 17, 28, 88, 89, 95, 118
 Бородаєвський Серж 22
 Брокгауз 8
 Височанський П. 121, 130
 Витанович І. 18
 Вітте С.Ю. (Витте С.Ю.) 9, 104
 Володимирів С. 16
 Гаас 98
 Герценштейн М.Я. 21, 22
 Глебов А.В. 48, 49, 50, 51, 52
 Голике Р. 3
 Гулька Ан. (Hülka A.) 254, 254а, 254б, 267
 Гуммерус Г. 12
 Гловінський Є. 16
 Датюк Н.С. 132
 Денікін 13
 Денисенко Г. 16
 Добриловський М. 16
 Доманицький Василь 15, 127а
 Доманицький Віктор 21
 Ефрон 8
 Жід Ш. (Жид Ш., Gide Ch.) 18, 53, 133
 Зарудний С. 9
 Іванис В. 16
 Ільїн В.Д. 88
 Каратыгин Е.С. 54
 Кауфман Г. 18
 Киришбаум В.Ф. 8, 10, 11
 Клопов А.А. 100
 Коваленко О. 16
 Кольберт 21
 Концеску 12
 Копоцінський М. 118
 Кримський А.Ю. 19
 Кулеманн В. 20
 Кулыжный А.Е. 55
 Кучеренко В. 16
 Кущинський А. 16
 Лаверне Б. 18
 Лейтес К. 28
 Лисянський Б.М. 22
 Маєвський 122
 Мартос Б.М. 15, 16, 17
 Мей Г. 18
 Мертвый А.П. 55

- Мицюк О.К. 14
 Монтагю Бертон 17
 Мюллер Г. (Müller H.) 56, 72, 134
 Николаев А.А. 57
 Ніцменко К. 16
 Озеров І.А. 58
 Озеров І.Х. 74
 Петлюра С.В. 16
 Питель О. 16
 Победінський М.В. 11
 Поссе А. 75
 Пуассон Е. 18
 Райх Е. (Reich E.) 213, 237, 237а, 255
 Ранда А. (Randa) 21, 192, 196, 196а
 Романовський С. 16
 Русов О.О. 12
 Садовський В. 16
 Сапіцький В. 16
 Скоропадський П.П. 12, 22
 Скороходов І.Н. 4, 6, 9, 12
 Слобожанин М. 61
 Соколовський П.О. (Соколовский П.А.) 21, 9, 23, 92
 Стебницький П.Я. 12, 37
 Стойкова Н.Я. 107
 Тотоміанц В.Ф. (Тотоміанц В., Totomianz W.) 21, 89, 144, 144а, 145
 Туган-Барановський М. (Туган-Барановский М.И.) 18, 78
 Фоке Дж. 18
 Хейсин М.Л. 72
 Хлебобрад 275
 Чупров О.І. (Чупров А.И.) 21, 34
 Шапиро І.А. 56
 Штандель Э.Н. 123
 Шульце-Делич 46, 70
 Dvorák L. 158, 172, 172а
 Egger A. 149
 Klazar Fr. 277
 Klimt A. 125
 Tamagnini R. 214
 Timoshenko V.P. 171, 186
 Von der Decken 148

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

- Австрія 43, 45
 Австро-Угорщина 12
 Базель (Basel) 18, 202в
 Београд (Белград) 216
 Брюссель (Bruxelles) 13, 33, 200а
 Веймар 21
 Великобританія 20
 Відень 10, 18
 Галичина 11
 Гент (Gand) 18, 115
 Джерсі-Cіті 173а
 Європа (Европа) 13, 20, 21, 75
 Женева (Genève) 14, 16, 116, 116а, 124, 149, 253а
 Збруч 13
 Зінківський повіт 7, 8
 Індія 64
 Індокитай 21
 Іспанія 20
 Італія 20
 Кавказ 9
 Казань 76
 Київ 12, 90, 123, 130
 Китай 21
 Кремона 10
 Курська губернія (Курская губерния) 8, 24
 Лебединський повіт 8
 Литва (Lietuv, Litauen, Letone, Lettland, Lettonie) 20, 241б, 241в, 243, 246, 256, 256а, 256б
 Лондон (London) 14, 16, 129, 129а, 129б
 Львів 118, 159, 192, 202
 Москва 10, 55, 58, 88, 110, 132
 Німеччина (Германія) 12, 14, 20, 25, 32, 32а, 32б, 35, 38, 42, 43, 44
 Одеса 13
 Охтирка 7
 Париж (Paris) 10, 13, 18, 20, 6, 133, 139, 140, 147, 161а, 163в, 172, 180, 182, 210, 223, 227, 254, 254б, 264а, 267
 Подебради 8, 13, 14, 16, 19, 21, 113, 114, 118, 127, 127а, 135, 140б, 141а, 171, 173, 187, 194
 Полтавська губернія 8
 Полтавщина 7
 Польща 131
 Прага (Prag, Praga, Prague, Praha) 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 112, 117, 120, 124, 125, 127б, 138, 139, 141, 150, 150а, 171а, 171б, 270, 270а, 270б, 270в, 277
 Рим (Roma) 18, 101, 146, 155
 Росія (Россія, Russia, Russie) 10, 11, 13, 5, 10, 11, 16, 28, 33, 39, 47, 60, 62, 63, 71, 75, 82, 84, 86, 100, 101, 107, 116, 116а, 124, 186, 240б
 Румунія (Румыния, Romania) 12, 8, 238г
 Санкт-Петербург (Петроград) 9, 10, 11, 21, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 12а, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 27, 28, 29, 31, 32, 32а, 37, 38, 39, 45, 47, 51, 53, 54, 56, 59, 61, 72, 73, 78, 81, 82, 83, 87, 88, 89, 91, 94, 95, 100, 102, 107, 108, 278
 Смедерево 216
 Софія 196, 198
 СРСР (Радянський Союз, СССР, SSSR, URSS, USRS) 132, 215, 219, 225, 228, 240, 240а, 240в, 242, 249
 Стамбул 13
 Сумська область 7
 США (Сполучені Держави, Etats Unis, USA, Združene države) 20, 154, 239, 247, 258, 258а
 Тифліс 9
 Турецька імперія 12
 Україна (Украина) 7, 12, 16, 20, 21, 22, 120, 121, 122, 123, 126, 130, 131, 132, 133, 134, 174, 175
 Урал 74
 Фінляндія 12
 Франція 13, 14, 20, 21
 Харків 123, 130
 Харківська губернія 7, 8
 Чернівці 32б, 199а
 Чехія 140а
 Чехо-Словацька Республіка (Чехословакія, Чехословацкој, Чехословаччина, Českoslovačchia, Česlovacia, Checoeslovaquia, Czechoslovakia, Czechoslowacjii, Česloslovačkoi, Českoslovaski, Tchechoslovaquie, Tschechoslowakei, Tschechoslowakija) 14, 19, 20, 21, 115, 118, 125, 127, 127а, 136, 140, 140а, 140б, 141, 143, 146, 147, 148, 150а, 151, 152, 154, 155, 156, 158, 159а, 160, 160а, 161, 161а, 161б, 162, 163, 163б, 163в, 163г, 164, 165, 168, 170, 172, 172а, 176, 176а, 180, 181, 183, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 193, 195, 197, 197а, 198, 199, 199б, 200, 200а, 200в, 200г, 201, 202, 202а, 202б, 202г, 202з, 203, 203б, 203в, 203е, 204, 205а, 206, 209, 210, 210а, 211, 211а, 212, 213, 213б, 216, 216а, 216б, 220, 220а, 220г, 226, 228, 229, 229а, 229б, 229в, 229г, 229д, 230, 231, 232, 234, 240, 240а, 240б, 242, 244, 247, 248, 248б, 250, 252, 254, 254а, 254б, 257, 257а, 257б, 257г, 257д, 257е, 259, 259а, 259в, 261а, 262д, 263, 263а, 263б, 263в, 264, 264б, 266, 267, 268, 268а, 273, 274
 Шанхай (Shanghai) 21, 167, 195
 Baden 159б
 Barcelona 202з, 214в
 Berlin 145, 161б, 163а, 255, 279
 Bern 259в
 Brugg 163, 208
 Bucuresti 200г, 229б, 238а, 238г
 California 171
 Clermond Ferrend 230
 Danube 171
 Den Haag 245
 Domenica 160а, 166
 Halberstadt 134
 Ithaca 154
 Kaunas 225, 257в
 Leipzig 148

Ljubljana 203a, 257e
Louvain 198a
Madras 257b
Madrid 166b
Manchester 161
Marseille 274
Mexico 199b, 200b
München 148
Nantes 254b
Piacenza 160a
Porto 232

Rigá 163b, 207
Rosario de Santa Fe 157
Saigon 202e
Split 160
Stanford 171
Tcheco-Moravie 271
Warszawa 170
Washington 240b, 267
Winterthur 197a
Zwitzerland 245
Zürich 149

ЗМІСТ

Від упорядників	3
Список скорочень	5
Короткий біографічний нарис про С.В. Бородаєвського	7
Основні дати життя і діяльності вченого	27
Література про життя, науково-педагогічну і громадську діяльність С.В. Бородаєвського	29
Показчик друкованих праць С.В. Бородаєвського	41
Доповіді та повідомлення, виголошені С.В. Бородаєвським на конгресах, конференціях, з'їздах, засіданнях наукових установ і організацій	75
Показчик видань, у яких публікувалися роботи С.В. Бородаєвського	79
Іменний показчик	82
Географічний показчик	84

Науково-довідкове видання

**Бородаєвський Сергій Васильович:
короткий біобібліографічний покажчик**

Укладачі

ВЛАСЕНКО Валерій Миколайович
ГЛУШАН Олена Володимирівна

Технічний редактор
Садівничий Володимир

Підписано до друку 22.12.2010. Формат 84x108¹/₃₂
Папір офсетний. Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 4,62
Гарнітура літературна. Наклад 300 прим.

Надруковано
ФОП Кальченко О.